

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Simpozionul național al pedagogilor maghiari, ediția a VI-a, 2018 - Prof. Deák-Székely Szilárd Levente	2
WSW 2018 – Spațiul unește lumea – Prof. Humeniuc Ramona	3
Schimb de bune practici în proiecte internaționale – Prof. Huștiuc Nicoletta, prof. Sicoie Anca	5
Conceptul comunicării în plan didactic – Prof. înv. primar Culcerescu Elena	8
Funcțiile comunicării – Roman Jakobson – Prof. înv. primar Constantin Daniel	11
”Veniți la Alba Iulia... veniți cu miile, veniți cu zecile de mii ...!” - Prof. Lațiu Camelia Lucia, prof. Lațiu Ioan	12
Educația pentru caracter – o programă veche în straie noi - Prof. Bălan Anca	15
Metode moderne în predarea geografiei – Prof. Capătă Marioara Cristina	17
Un parteneriat indispensabil în reușita elevilor – Prof. Dulău Alina Maria	19
Cetatea de Baltă și Marea Unire – Prof. Mihai Maria	21
Rolul hotărâtor al bisericii în realizarea Unirii de la 1918 – Prof. Mihălțan Maria	23
Proiectul Săptămâna fructelor donate – Prof. Albu Simona Maria	26
Importanța activităților dramatice la ora de limba engleză – Prof. Cârstoi – Lazăr Cristina	27
Educația primită în copilărie – Prof. înv. primar Coroiu Elena Adriana	30
Desenul geografic – valențe metodice – Prof. Simu Alexandru	31
Hiperactivitate cu deficit de atenție în ciclul primar – Prof. înv. primar Muntean Ioana	32
Planeta albastră – Prof. Turcu Iuliana	34
Dumnezeu iubește plantele și Pământul – Prof. Poptelecan Călin	36
Concepția de joc și antrenament la nivelul fotbalului național și internațional – Prof. Oncea Doru	39

SIMPOZIONUL NAȚIONAL AL PEDAGOGILOR MAGHIARI, EDIȚIA A VI-A, 2018

Prof. Deák-Székely Szilárd Levente, director CCD Alba

Cea de a VI-a ediție a Simpozionului Național al Pedagogilor Maghiari a fost organizat în data de 16 noiembrie 2018 la Școala Gimnazială Lopadea Nouă. Evenimentul a fost organizat de Inspectoratul Școlar Județean Alba, Casa Corpului Didactic Alba, Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România (UCDMR), Școala Gimnazială Lopadea Nouă și Catedra de Psihologie și Pedagogie Aplicată din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca. Inspectoratul Școlar a fost reprezentat de inspectorul pentru minorități Nagy Timea, Casa Corpului Didactic Alba și Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România a fost reprezentată de profesorul Deák-Székely Szilárd Levente, directorul Casei Corpului Didactic Alba și președintele Uniunii Cadrelor Didactice Maghiare din România – Filiala Alba, iar Școala Gimnazială Lopadea Nouă a fost reprezentată de prof. Lőrincz Ildikó, directorul instituției.

Activitățile au început cu deschiderea festivă, unde au luat cuvântul reprezentanții instituțiilor organizatoare, participanții la simpozion fiind salutați și de viceprimarul Aiudului, d-na dr. Lőrincz Helga. A urmat o scurtă premiere, unde președintele UCDMR – Filiala Alba, prof. Deák-Székely Szilárd Levente și președintele UCDMR la nivel de țară, prof. Burus-Siklódi Botond au premiat patru cadre didactice pensionate la 31 august 2018.

A fost premiată d-na educatoare Fekete Magdalena de la Grădinița cu Program Normal Ocna Mureș (structura Liceului Teoretic „Petru Maior” Ocna Mureș) pentru activitatea deosebită prestată în decursul a mai multor decenii în slujba educației preșcolarilor în unități școlare cu predare în limba maghiară.

A fost premiată d-na învățătoare Tomai Gyöngyi de la Colegiul Național „Bethlen Gábor” din Aiud pentru activitatea deosebită prestată în decursul a mai multor decenii în slujba educației

elevilor de la învățământul primar, în unități școlare cu predare în limba maghiară.

A fost premiată d-na profesoară Szabó Erzsébet de la Colegiul Național „Bethlen Gábor” din Aiud, profesoară de matematică, pentru activitatea deosebită prestată în decursul a mai multor decenii în slujba educației elevilor de la învățământul secundar inferior și secundar superior, în unități școlare cu predare în limba maghiară.

În final a fost premiată d-na profesoară Sipos Margit de la Școala Gimnazială Lopadea Nouă pentru activitatea deosebită prestată în decursul a mai multor decenii în slujba educației elevilor de la învățământul gimnazial, în unități școlare cu predare în limba maghiară.

A urmat prezentarea lucrărilor de către cadrele didactice din județul Alba, care în prealabil s-au înscris cu lucrări la simpozion. Anul acesta cadrele didactice au avut de prezentat materiale pe tematica propusă pentru simpozion, respectiv „**Triada îmbârligată – profesor – elev – probleme de**

comportament". Secțiunea de prezentare a lucrărilor a fost coordonată de d-na prof. psiholog Tóth Tünde (Colegiul Național „Bethlen Gábor” Aiud,) și d-na prof. logoped Krecsák Katalin (Colegiul Național „Bethlen Gábor” din Aiud). S-au prezentat studii de caz, probleme diverse apărute pe parcursul anilor școlari, cazuri concrete privind elevii cu probleme de comportament. Au avut loc discuții, dezbateri pe aceste teme, au fost prezentate soluții concrete, care au fost aplicate la unele cazuri și au dus la progrese considerabile.

Anul acesta am avut un număr de 25 cadre didactice care au prezentat lucrări cu caracter aplicativ din activitatea lor didactică sau extracurriculară, dar la simpozion au participat în jur de 120 de cadre didactice, fiind invitați la acest eveniment și cadrele didactice pensionate din județul Alba. Casa Corpului Didactic Alba a distribuit diplome pentru participanții cu lucrări la simpozion și pentru organizatori.

Lucrările prezentate în cadrul simpozionului vor apărea pe site-ul Colegiului Național „Bethlen Gábor” din Aiud în format electronic, în revista on-line a pedagogilor maghiari cu ISSN 2392-8557.

Prin integrarea elevilor cu cerințe speciale în învățământul de masă, dascălii noștri se lovesc de diferite probleme de comportament la care nu totdeauna găsesc soluția sau abordarea corectă. Tematica simpozionului, lucrările și studiile de caz prezentate și dezbătute au avut menirea de a ajuta colegii noștri cadre didactice să știe cum să reacționeze la diferitele manifestări de comportament a elevilor, să știe cum să gestioneze corect situațiile de criză, cum să amelioreze tensiunile existente, cum să motiveze acești elevi spre lectură, spre activitățile didactice.

WSW 2018-SPAȚIUL UNEȘTE LUMEA!

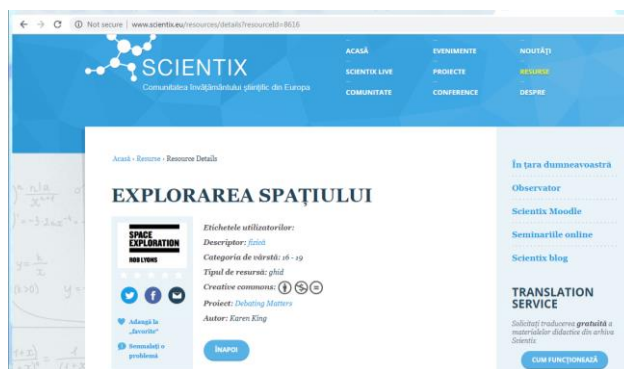
*Prof. Humeniuc Ramona, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia
Ambasador ScientixRO*

În perioada **4-10 octombrie 2018** la Colegiul Național “Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia profesorii și elevii au desfășurat o serie de acțiuni de educare și promovare a spațiului cosmic, celebrând evenimentul “**Săptămâna Mondială a Spațiului Cosmic (WSW-World Space Week)**” având la bază tema ediției de anul acesta: „**Spațiul unește lumea**”.

Evenimentul Săptămâna Mondială a Spațiului Cosmic, este o sărbătoare internațională a științei și tehnologiei și a contribuțiilor acestora la îmbunătățirea condiției umane fiind coordonat la nivel mondial de către Organizația Națiunilor Unite, cu sprijinul World Space Week Association (WSWA) <http://www.worldspaceweek.org> iar în România, de către Agenția Spațială Română (ROSA) <http://www2.rosa.ro/index.php/ro/>.

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a declarat în 1999 că Săptămâna Mondială a Spațiului va avea loc în fiecare an în aceeași perioadă 4-10 octombrie, aceste date marcând două evenimente: **4 octombrie 1957** - lansarea primului satelit realizat de om, Sputnik 1, deschizând astfel calea spre explorarea spațiului și **10 octombrie 1967** - Semnarea Tratatului privind principiile care guvernează activitățile statelor în domeniul explorării și utilizării pașnice a spațiului cosmic, inclusiv a Lunii și a celorlalte corpuri cerești.

Cu sprijinul **SCIENTIX** - comunitatea învățământului științific din Europa www.scientix.eu cadrele didactice au avut posibilitatea de a participa la un webinar gratuit pe teme de astrofizică, iar toți participanții, în data de 10 octombrie 2018, începând cu ora locală 17, prin intermediul SCIENTIX și Euronews au avut posibilitatea să intre Live pe Facebook în dialog cu expertul Tiago Soares, inginer la Agenția Spațială Europeană (ESA) pentru a discuta despre teme stringente ale omenirii și ale spațiului cosmic gen poluare sau colonizarea altor planete într-un viitor apropiat. În plus, **depozitul de resurse Scientix** cuprinde un mare număr de materiale didactice ajutătoare, despre spațiul cosmic, care pot fi căutate folosind cuvintele cheie „space” sau „universe”.

“Ce este Universul? Cum s-a format el? Ce sunt sondele spațiale? Cum s-au format stelele? Ce este ESA? Despre teoria Big Bang-ului” au fost doar câteva teme pentru dezbateri, mese rotunde și sesiuni de comunicări științifice ale elevilor claselor IX-XII, susținute în limba română și limba engleză în laboratorul de fizică, sala Multimedia sau CDI-ul (Centrul de Documentare și Informare) școlii.

De asemenea au avut loc proiecțiile de filme documentare: “Soarele-viața unei stele”, “Călătorie în Sistemul Solar”, “Călătorie la marginea Universului”, “În umbra Lunii – Misiunile Apollo”, “Universul elegant”, “Ziua dinaintea dezvăluirii-În căutarea inteligenței extraterestre”.

Prin activitățile desfășurate în această săptămână s-a dorit promovarea, în rândul elevilor, a cadrelor didactice și a comunității locale a beneficiilor explorării spațiului cosmic. Astfel, la biblioteca școlii a fost inaugurată o expoziție de carte de specialitate iar în holul expozițional de la etajul I a fost vernisată expoziția de postere, colaje, machete ale elevilor claselor IX-X intitulată “Scurtă istorie a timpului într-un spațiu care unește lumea!”, expoziție deschisă pentru vizitare și în săptămâna 15-19 octombrie 2018.

S-au remarcat: elevul Bora Sebastian (clasa a IX-a C profil matematică-informatică intensiv informatică) care a uimit audiența cu o demonstrație în spațiul aerian – a creat o dronă originală, având greutatea de 450 g, cu funcția de a capta imagini de la o altitudine maximă de 200 m la o viteză de 60 km/h fiind dotată cu senzori de accelerometru, girometru și barometru și elevii Iuga Horia și Coș Andreas (clasa a X-a D profil științele naturii) care au creat un robot ce rezolvă într-un timp scurt cubul Rubik - o provocare pentru extraterestrii!

Elevii au fost provocați să ia parte la misiunea spațială de “a observa cerul” poziționați fiind în sala de clasă, prin folosirea m-learning-ului (învățarea cu ajutorul tehnologiei mobile) instalând pe telefoane aplicația gratuită Sky View "EXPLORE THE UNIVERS".

Evenimentul a fost coordonat la nivel de școală de prof. Humeniuc Ramona –Ambasador Scientix pentru România, având în echipa de organizare profesorii de fizică Sicoe Pamfil, Vizitiu Aniela, Oros Ligia, prof. limba engleză Suciu Gabriela, prof. geografie Fer Monica, prof. arte vizuale Hauptcorn Dan și bibliotecar Bârz Lucreția.

Așadar, cel mai mare eveniment public din lume dedicat spațiului cosmic a avut anul acesta o nouă identitate vizuală: “a celebrat rolul spațiului de a unii oamenii de pe întreg globul”, așa cum a declarat președintele World Space Week Association (WSWA), Dennis Stone.

Webografie:

1. <http://www.scientix.eu>
2. <http://www2.rosa.ro/index.php/ro/>
3. <http://www.worldspaceweek.org>
4. <https://alba24.ro/foto-spatiul-uneste-lumea-saptamana-mondiala-a-spatiului-cosmic-la-colegiul-national-h-c-c-din-alba-iulia-678435.html>
5. <http://proalba.ro/saptamana-mondiala-spatiului-cosmic-marcata-la-colegiul-national-horea-closca-si-crisan-alba-iulia>
6. https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/un-elev-colegiu-horea-closca-crisan-alba-iulia-realizat-drona-originala-capta-imagini-200-metri-altitudine-1_5bc45770df52022f7585a456/index.html

SCHIMB DE BUNE PRACTICI ÎN PROIECTE INTERNAȚIONALE

Activitatea C3 din cadrul Proiectului de Parteneriat Strategic Erasmus+ Earthworm, acțiunea cheie 2 la ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 CUGIR

29.10.2018-02.11.2018

*Prof. Huștiuc Nicoletta, coordonator Proiect Erasmus+ Ka 2, Earthworm,
Prof. Sicoe Anca, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir/G.P.N. Vinerea*

În cadrul activității C3 din cadrul Proiectului de Parteneriat Strategic Erasmus+ Earthworm al Școlii Gimnaziale Nr.3 Cugir, proiect inițiat de G.P.N. Vinerea, împreună cu G.P.N. Nr. 5 Cugir, prima activitate a proiectului a constat în desfășurarea unui Simpozion Internațional. Suntem în al doilea an de proiect, an ce debutează cu activitatea în România, țară parteneră în proiect.

Simpozionul a avut ca temă „Sustenabilitatea în educație”, temă similară cu tema generală a proiectului nostru Erasmus+ și totodată o temă de viitor deoarece în viziunea partenerilor proiectului sustenabilitatea e susținută de cei patru piloni: societate, cultură, ecologie și economie.

Participanții direcți la simpozion au fost reprezentanții celor două țări, Islanda, 4 cadre didactice și Lituania, 5 cadre didactice, dintre care directoarele ambelor școli au fost prezente, alături de directoarele Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cugir, prof. Stela Țîrlea și director adjunct prof. Laura Teban. Printre invitații la simpozion amintim prezența domnului Primar al Orașului Cugir, ing. Adrian Teban, reprezentanți ISJ Alba, inspectorul proiecte, prof. Laura Staicu, inspector preprimar, prof. Aurora Vârtei, președinte Asociația Română Pentru Cercetare și Inovație Cluj Andreia Ștefănescu, reprezentant Ocol Silvic Cugir, ing. silvic Gheorghe Hăprianu și reprezentanți Asociația Nășăpiște, cu care Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir are parteneriate de ani buni.

Fiecare din partenerii proiectului internațional Erasmus+ Acțiunea Cheie 2 a prezentat ce anume s-a desfășurat până acum în cadrul proiectului împreună cu copiii și informații despre sistemul școlar din Islanda, respectiv Lituania.

La simpozion au participat atât cadre didactice din școală cât și alte cadre didactice din județ și chiar din județe limitrofe județului Alba. De menționat faptul că un rezultat indirect al acestui simpozion bilingv internațional (român-englez) va fi o carte online cu exemple de bune practici desfășurate de cadre didactice din întreaga țară (Sustainability Education/Educație sustenabilă-good practices examples/exemple de bune practici), carte ce a oferit posibilitatea participării indirecte la proiect a altor cadre didactice din țară, chiar dacă proiectul vizează și e realizat doar pentru Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir.

Activitatea a continuat pe zile, astfel au fost vizitate cele două instituții preșcolare aparținătoare Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cugir. La G.P.N. Vinerea s-a desfășurat un atelier craft, unde pe echipe participanții parteneri la proiectul Erasmus+ au realizat materiale deosebite, care vor fi donate pentru cauze nobile (copii bolnavi sau cu situație precară, expoziții cu vânzare realizate de asociații cărora le vor fi donate). Vizita a continuat la G.P.N. Nr. 5 Cugir, unde li s-a prezentat oaspeților noua grădiniță, reamenajată cu sprijinul Star Transsmision Cugir, specificându-se faptul că aici există prima grupă step by step din oraș. În continuare s-a vizitat Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir, mai precis câteva din clasele I-IV, musafirii fiind deosebit de interesați să afle cât mai multe despre sistemul de învățământ din România.

Activitatea a continuat cu alte zile minunate, respectiv Plantarea arborilor la Ocolul Silvic Cugir, prin bunăvoința dlui inginer silvic Gheorghe Hăprianu, o activitate deosebită cu plantare de arbori deosebiți: 2 cedri din Liban și un platan. Partenerii din Lituania și Islanda au rămas impresionați de mulțimea noutăților aflate în acea zi de vizită la Ocolul Silvic și plantarea copacilor, cu efect pentru posteritate. Următoarele zile au fost dedicate Atelierului etwinning în cabinetul de informatică al Școlii Gimnaziale Nr.3 Cugir, dat fiind faptul că școala noastră a obținut titlul de Școală Etwinning și această platformă de desfășurare a proiectelor internaționale este foarte mult folosită de cadre din școală și chiar și în cadrul proiectului Erasmus+ Ka2 Earthworm. În cadrul acestei activități au fost explicate și chiar folosite câteva instrumente web care pot fi folosite în cadrul acestor proiecte de către cadrele didactice: Mentimeter, Kahoot, Canva.

Activitatea a continuat cu vizite culturale la Alba Iulia și Deva, participanții din străinătate fiind deosebit de impresionați de frumusețile României.

În finalul activității au fost înmânate certificate de participare într-un cadru festiv participanților din cele trei țări partenere în acest minunat proiect: România, Islanda și Lituania, nelipsit fiind tortul Erasmus+, la fel de apreciat de toți participanții.

Dorim pe această cale să încurajăm și alte cadre didactice din țară și din județ să scrie astfel de proiecte, deoarece chiar dacă este foarte multă muncă sunt și satisfacții profesionale deosebite.

Proiectul "Earthworm" este realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului ERASMUS+, acțiunea KA2 – parteneriate strategice, schimb de bune practici, parteneriate doar între școli. Informațiile furnizate reprezintă responsabilitatea exclusivă a

autorilor, iar A.N.P.C.D.E.F.P și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care este folosit conținutul acestor informații.

SIMPOZION INTERNATIONAL SUSTAINABILITY EDUCATION

ERASMUS+ EARTHWORM PROJECT

SIMPOZION INTERNATIONAL

EDUCAȚIE SUSTENABILĂ

29.10.2018

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ERASMUS+ KA2 EARTHWORM PROJECT

VISITING SCHOOL AND KINDERGARDENS

ROMANIAN MOBILITY

29.10-02.11.2018

Planting trees day

ROMANIA

LITUANIA

ISLANDA

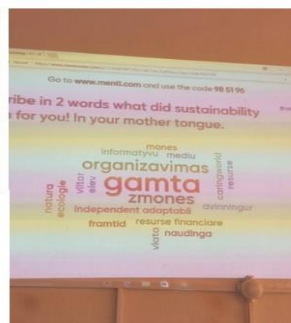
31.10.2018

ETWINNING DAY

ERASMUS+ C3 EARTHWORM ACTIVITY

29.10-02.11.2018
SC.GIM. NR.3
CUGIR

CONCEPTUL COMUNICĂRII ÎN PLAN DIDACTIC

Prof. înv. primar Clucerescu Elena, Grădinița Ceptura, județul Prahova

Comunicarea reprezintă un proces amplu de transmitere a informațiilor, prin intermediul instrumentelor verbale, nonverbale și reflectă trăsătura fundamentală a omului ca ființă socială. Fără comunicare, oamenii, care au nevoie să interacționeze permanent prin actul comunicării, ar fi privați de satisfacerea unei trebuințe. Cunoscută ca metoda prin care intențiile, dorințele, aspirațiile, atitudinile și acțiunile fiecărui individ devin inteligibile tuturor, comunicarea este un act dinamic, aflat într-o permanentă schimbare; marea majoritate a oamenilor de știință care s-au ocupat de teoriile comunicării, mai ales în domeniul lingvistic și sociologic, au recunoscut ca elemente esențiale ale comunicării subiecții, care comunică ușor codurile, pe care aceștia le folosesc, mesajele pe care le schimbă, contextul în care acționează și efectele pe care le provoacă schimbul comunicativ. Privită ca proces în desfășurare, acțiunea de a comunica constă în transmiterea și schimbul de mesaje între persoane, în circulația de impresii și de comenzi, în împărtășirea de stări afective, de decizii și judecăți de valoare, care au ca scop final, obținerea de efecte la nivelul particular, interior, al fiecărui individ.

Comunicarea gândurilor, a sentimentelor, a succeselor și a neîmplinirilor, constituie singura soluție de supraviețuire pe pământ, a oamenilor și a colectivităților; istoria arată că au supraviețuit doar acele popoare și acele culturi, care au găsit căile de comunicare și de impunere a valorilor, și nu acelea care, să zicem, au profitat de condiții climaterice favorabile, de bogății, au avut scopuri nobile de existență. A comunica înseamnă a supraviețui, și a învăța și pe alții să supraviețuiască, comunicarea este primul semnal dat de viață, e strigătul copilului abia născut, dovada dată celor din jur că trăiește, este șoapta adolescentului, care a luat act de trăirea specială, anume, a unei alte persoane, este mormăitul nesigur al bătrânului, care nu este pregătit pentru dispariție. Comunicarea este aerul pe care-l respirăm de dimineață până seara, iar pentru unii, cei care știu că bufnița simbolizează vederea prin întuneric, este și aerul pe care îl respiră de seara până dimineață, citind o carte sau scriind o carte, care poate fi doar cartea propriei lor vieți, pe care nu o

acceptă îngropată. În general, oamenii comunică, având anumite scopuri, în activitatea cotidiană, acasă, la serviciu, în magazine. Actul comunicării se face, de cele mai multe ori, fără a conștientiza importanța acțiunii; unii analiști consideră că omul comunică, de cele mai multe ori, în diferite împrejurări, pentru (Anghel, 2003, p.15):

- *A informa*

În acest caz, individul însuși crede sau simte că se află în posesia unei informații; el se trezește, de pildă, dimineața, privește spre fereastră, observă că afară este vreme frumoasă și simte nevoia să spună și altora ce a observat; astfel, se manifestă, în orice moment, dorința de exprimare, de împărtășire a unor opinii.

- *A convinge*

Sunt situații, nu puține, în care, opiniile noastre, deși expuse simplu și limpede, clare ca lumina zilei, cum s-ar zice, nu par și interlocutorului la fel de demne de reținut; de cele mai multe ori, convingerile noastre ne motivează faptele, atitudinile, deciziile, iar acestea au urmări legate de viața noastră sau de a altora. Realitatea este aceea care ne convinge că puține acțiuni pot fi declanșate și finalizate, dacă suntem sau ne simțim singuri. Pentru a nu rata un proiect, avem nevoie și de sprijinul altora; pentru aceasta, argumentăm adevărul în care credem, vorbim, explicăm, o luăm de la capăt, dacă nu am obținut rezultatul scontat; toate acestea nu se pot petrece, în afara comunicării, cu noi înșine, dar mai ales, cu cei din jur.

- *A impresiona*

Experiențele fiecăruia dintre noi ne demonstrează că ne hotărâm destul de greu, atunci când trebuie să luăm o decizie importantă, cu urmări de lungă durată sau definitive, pentru viața noastră sau a altora; este și mai grea situația când trebuie să determinăm pe alții să ia o hotărâre riscantă. La început, apelăm la argumente despre care suntem convinși că sunt logice, și nu vor putea fi refuzate, apoi, ne dăm seama că logica nu ajunge, sau nu se suprapune peste modul de gândire al interlocutorului, motiv pentru care încercăm să aducem argumente sentimentale, îi povestim ceva, care să-l impresioneze profund, îi cerem să-și amintească o întâmplare, care l-a marcat, facem apel la situațiile în care, deși nu era logic ce a făcut sau ce a zis, ceva anume s-a întâmplat, în ciuda faptului că inițial, altele păreau a fi rezultatele. Așadar, vrem să impresionăm, pentru că nu ne-au mai ajuns cuvintele; astfel, am comunicat, în sfârșit, tot ce aveam de spus, într-o manieră eficientă, adaptabilă situației de comunicare.

- *A provoca o reacție, o acțiune*

Scopul esențial este ca persoana care ne ascultă, să nu rămână așa cum am găsit-o, tristă, insensibilă sau însingurată; suntem convinși de faptul că semenii noștri au nevoie de o schimbare în viață, poate chiar ei ne-au cerut ajutorul, conștienți că nu se pot descurca singuri; stăm de vorbă cu ei, aducem argumente, îi impresinonăm, dar nu ne putem opri aici; în fond, urmărim ca persoanele respective să facă ceva, să fie motivate în acțiune, să se simtă în putere, chiar și după plecarea noastră. Acesta este motivul pentru care noi comunicăm și transmitem intențiile noastre, argumentele, afecțiunea. De exemplu, facem împreună primii pași cu bolnavul care a avut nevoie de încurajare, ca să se ridice din pat; astfel, reușim să-i trezim celui de lângă noi instinctul de conservare, observăm un semn că vrea să trăiască, și are nevoie de ceva, de care să se prindă.

- *A amuza*

Probabil ne este greu să înțelegem, mai ales după se am atins o oarecare vârstă, cât de important este să ne amuzăm; partea curioasă este că, atunci când ne amuzăm noi, lucrul ni se pare foarte firesc, dar nu înțelegem, ce motive au alții să se amuze; de la copilul de un an, până la bătrânul cel mai responsabil, ființa umană are nevoie să zâmbească; amuzamentul reprezintă o formă clară a detașării, a eliberării permanente, simțim nevoia să ne amuzăm pe noi înșine, dar și pe cei din jur; astfel, ne transmitem sentimentele de simpatie, coborâm sau ne înălțăm la starea semenului nostru, fără să-l punem în dificultate. Cât de important este amuzamentul, observăm cu ușurință din atenția pe care i-o acordă mass-media, în special televiziunea, succesul audienței fiind asigurat, aproape la orice emisiune, de prezența unui comic, cu mai mult sau mai puțin umor, care să țină publicul strâns legat de ecranul televizorului.

- *A ne face înțeleși*

De nu suntem înțeleși și percepuți greșit, acest lucru constituie unul dintre cele mai mari neplăceri ale vieții noastre; în momentul în care ajungem la constatarea aceasta, este destul de dificil, fiindcă renunțăm să mai luptăm, nu mai căutăm argumente, nu mai ținem seama de adversari, însă, esența comunicării este aceea de a ne face înțeleși, să credem că argumentele noastre pot influența, pot transforma oamenii, le pot modifica și convingerile, și sentimentele. Dilema constă în faptul că marea majoritate a indivizilor, acuză pe cei din jur că nu sunt înțeleși; trebuie să acceptăm faptul că niciunul dintre noi nu este chemat să se facă înțeles de populația globului, ci doar de acei puțini oameni, cu care intră în legătură. Este bine să știut faptul că nu trebui să-i înțelegem pe toți, ci doar pe aceia care sunt lângă noi și care ne așteaptă să-i înțelegem.

- *A ne exprima puncte de vedere*

Capacitatea de a ne exprima un punct de vedere original, în legătură cu o situație dată, este semnul adevăratei personalități, căci, toți oamenii cred că au ceva de spus și este firesc să fie astfel, fiindcă, în caz contrar, am comunica prin semne, prin formule sau nu am comunica deloc; important este să vorbim, să ne definim, să spunem ce credem și ce simțim, să privim realitatea prin ochii noștri, prin mintea și inima noastră. De exemplu, un critic literar nu este altceva decât un cititor, care exprimă puncte de vedere, în raport cu o operă dată; a fi capabil să avem o părere personală, în legătură cu un adevăr esențial, constituie suprema țință a unui intelectual autentic, gata oricând să emită judecăți de valoare, autentice.

- *A obține o schimbare de comportament sau de atitudine*

De cele mai multe ori, în realitate, trebuie să recunoaștem că dorim ca interlocutorul nostru să ajungă la o concluzie, pe care noi ne-am însușit-o deja; vrem să spună ce-i spunem sau îi sugerăm noi; din acest punct de vedere, comunicarea este manipulativă, căci, dorim, cu ajutorul cuvintelor și al argumentelor indirecte, ca alții să fie după chipul și asemănarea noastră; de foarte multe ori, scopurile oamenilor implicați în formarea și educarea altora sunt nobile, dorindu-se schimbarea în bine a comportamentului cuiva; ceea ce urmăresc profesorii este ca beneficiarii comunicării să devină oameni stăpâni pe voința lor, iar atunci când rămân singuri, să se comporte ca niște ființe formate, cu caracter integru; se uită, adeseori, că binele trebuie oferit cu profesionalism, atunci când este nevoie de el.

- *A fi acceptați*

Nimic nu este mai neplăcut, mai frustrant, decât sentimentul neacceptării într-o colectivitate dorită; suntem, de cele mai multe ori, fiecare dintre noi, un fel de Cain izgonit, care fuge de oameni, fiindcă nu i-a plăcut să trăiască asemenea fraților lui, dar nici nu poate să existe singur; suntem neacceptați, de obicei, deoarece nu reușim să ne facem cunoscuți, nu am trimis mesajele corespunzătoare, sau mesajele nu au fost recepționate corect. Tocmai acesta este unul dintre scopurile comunicării, acela de a transforma în realitate, strigătul fiecăruia, pentru a fi ascultați, înțeleși și acceptați.

- *A ne defula*

Comunicăm pentru că nu suntem ascultați, chiar dacă pare o situație paradoxală, este destul de des întâlnită această ipostază, căci, oamenii vorbesc mult și cu oricine, deoarece nu îi ascultă tocmai persoanele care ar trebui, după părerea lor, să le primească mesajul cu cea mai mare ușurință; astfel, apar discuții interminabile cu vecinii, cu întâmplătoarele cunoștințe, cu lumea din mijloacele de transport; vorbim cu oricine, pentru că toți cei dragi nouă, nu ne mai ascultă, nu mai au timp de noi, iar individul simte nevoia permanentă de a-și expune părerile, frământările, stările, gândurile.

- *A nu tăcea*

Acest aspect apare ca un subiect de ușoară tristețe, dar și ca un motiv de meditație, pentru că ne întrebăm: avem ceva de comunicat sau comunicăm pentru că nu avem ce face? Uneori, oamenii vorbesc să nu tacă, dar mesajul este neavenit, este un mesaj gol, vid, opac, mut, lipsit de consistență, de relevanță, de interes, pentru cei din jur.

Bibliografie:

Dinu, M., (2007), *Comunicarea. Repere fundamentale*, Ed. Orizonturi, București;

Drăgan, I., (2007), *Comunicarea. Paradigme și teorii*, Ed. Șansa, București;

FUNCȚIILE COMUNICĂRII – ROMAN JAKOBSON

Prof. învă. primar Constantin Daniel, Școala „Nichita Stănescu” Ceptura, jud. Prahova

În lucrarea intitulată *Probleme de stilistică*, Roman Jakobson subliniază importanța înțelegerii corecte a mesajului, în sensul că acesta este constituit din elementele unui cod, care trebuie să fie comun partenerilor aflați în contact: trebuie să fim atenți la distincția dintre cod și mesaj - primul este abstract, are un număr redus de semne și poate fi verbal sau scris, în timp ce al doilea este concret, nuanțat și mai bogat. De asemenea, codul verbal dispune de vorbire, mimică, gestică, privire, iar cel scris numai de punctuație și de unele categorii gramaticale.

O contribuție reprezentativă pentru aceste modele ale comunicării aparține lingvistului Roman Jakobson, care ilustrează factorii principali implicați în procesul de comunicare. *Emițătorul și receptorul* reprezintă cele două componente standard ale comunicării, delimitând arealul desfășurării acesteia. *Mesajul* reprezintă un enunț compus dintr-un ansamblu de semne, *Canalul* este aferent conexiunii dintre participanți, *Codul* reprezintă un ansamblu de semnificații, *Referentul* conține atât elemente ale mediului, comune pentru emițător și receptor, precum și cele actualizate prin mesaj; acesta poate fi situațional (componente prezente în timpul comunicării) și textual (componente absente actualizate prin mesaj).

Tabelul nr. 1. Funcțiile comunicării - R. Jakobson

1. Referențială (a referentului)	Are ca scop trimiterea la referenți situaționali și textuali. Este fundamentul celei mai mari părți a mesajului. Se recunoaște după întrebuintarea persoanei a treia (el, ei) și a pronumelui neutru (acela sau aceasta).
2. Expresivă (a emițătorului)	Permite emițătorului să comunice impresii, afecte și judecăți asupra conținutului mesajului. Este relevată prin debit, intonații, ritmul discursului și se recunoaște după întrebuintarea persoanei întâi (eu, noi) și a interjecțiilor.
3. Conativă (a receptorului)	Are scopul de a atrage direct atenția și interesul receptorului pentru mesajul vehiculat. Se recunoaște după utilizarea persoanei a doua (tu, voi), a vocativului, imperativului și a interogațiilor.
4. Fatică (a canalului)	Permite stabilirea, menținerea sau întreruperea contactului fizic și psihic cu receptorul. Se recunoaște după întrebuintarea cuvintelor goale sau golite de sens (bine, da! ah!) și a repetițiilor.
5. Metalingvistică (a codului)	Permite definirea sensului termenilor necunoscuți de receptor, fiind inițiată de expresii precum: <i>adică, în alți termeni, cu alte cuvinte</i> .
6. Poetică (a mesajului)	Vizează în mod direct mesajul, permițând configurarea personalizată a anumitor structuri de semne.

În formă grafică, funcțiile limbajului sunt reprezentate precum în figura dată. Funcției estetice, introduse în 1938 de Școala structuralistă de la Praga prin J.Mukarovsky, îi adaugă, în 1958, Roman Jakobson, din aceeași școală lingvistică, *funcția poetică*. În esență, pornind de la analiza relației de comunicare, Roman Jakobson deduce șase funcții ale limbajului, între care există o relație complexă: „Deși distingem șase aspecte esențiale ale vorbirii, ar fi greu să găsim vreun mesaj verbal care să împlinească numai o singură funcțiune. Diversitatea nu rezidă în monopolul

uneia dintre aceste multiple funcțiuni, ci în ordinea ierarhică diferită a funcțiunilor. Structura verbală a unui mesaj depinde în primul rând de funcțiunea predominantă” (Jakobson, 1964, p. 88).

Din perspectivă didactică, integrarea problematicii situației de comunicare și a funcțiilor limbajului în programele de limba română are semnificații didactice majore; ele depășesc cu mult valoarea unor teme de studiu, abordate punctual, în lecții autonome. Parametrii comunicării ar trebui să se constituie drept cadru al tuturor activităților de comunicare, fie ea orală sau scris, nu totdeauna explicit și în termeni specifici, ci prin întrebări simple, orientate înspre factorii care determină comunicarea și înspre modul de funcționare a limbajului. În acest sens, întrebările formale sunt extrem de utile, iar reluarea și diversificarea lor poate duce, cu timpul, la înțelegerea și integrarea aspectelor atât de diverse ale comunicării: Cine comunică? Cui i se adresează? Ce comunică? Despre ce comunică? Cu ce scop? În prezența cui? Unde? Când? Cum? Care sunt relațiile între cei care comunică? Dar între cei care comunică și ceea ce este comunicat? De exemplu, *funcția emotivă* exprimă starea afectivă a acestuia prin intermediul mai multor modalități lingvistice: interjecții, formele verbale și pronominale de persoana I, redarea superlativului prin mijloace stilistice. Prin această funcție se exprimă subiectivitatea locutorului: stările, sentimentele, valorile sale. Această funcție este dominantă în limbajul copiilor sau în cel al lirismului subiectiv, redat prin structuri ca: *Ah, ce rău îmi pare că am întârziat!; Îmi place în mod deosebit cartea asta, este extraordinară!; Mi-e foarte dor de o vacanță la mare; „Frumoasă și jună, oh, dragă-mi mai ești! / Eu caut și caut în ochi-ți cerești / Și-n veci nu mă satur și-n veci aș căta, / Iubită, dorită, o gură așa!”* (M.Eminescu, *Frumoasă și jună*).

Pe de altă parte, prin *funcția poetică*, un mesaj nu mai e un simplu instrument, un vehicul prin care se transmite ceva, ci un text interesant în sine, plăcut, frumos, amuzant etc. Predomină în textele lirice, alături de funcția emotivă, dar apare și în jocurile de cuvinte-calambururi, în expresii și locuțiuni populare, în sloganuri, proverbe, zicători. Exemple: *Capul face, capul trage; „N-ai să vii și n-ai să morți / N-ai să șapte între sorți, / N-ai să iarnă, primăvară / N-ai să doamnă, domnișoară”* (Nichita Stănescu, *N-ai să vii*).

Prin *funcția metalingvistică*, centrată pe cod, atât de frecventă în mediul școlar, se controlează „codul”, cuvintele folosite, discutându-le înțelesul sau forma pentru a favoriza înțelegerea lor corectă; este o funcție pregnantă în stilul științific, unde lămurirea conceptelor folosite este esențială.

Bibliografie:

Jakobson, R., (1964), *Probleme de stilistică*, Ed. Științifică, București;
Jakobson, R., (1964), *Lingvistică și poetică*, Ed. Științifică, București.

“VENIȚI LA ALBA IULIA...VENIȚI CU MILE, VENIȚI CU ZECILE DE MIL...!” - CONSILIUL NAȚIONAL ROMÂN DE LA BLAJ

Prof. Lațiu Camelia Lucia, Prof. Lațiu Ioan
Liceul Tehnologic "Timotei Cipariu" Blaj

La începutul secolului XX, o condiție esențială a dezvoltării poporului român, sub raport economic, social și politic a fost desăvârșirea unității de stat. Era momentul când poporul român unit să pășească pe un nou drum, de data acesta un drum comun pentru a făuri o viață nouă, fără granițe geografice și politice între fiii aceluiași popor.

Lupta românilor din 1918, susținută de dorința unanimă a tuturor românilor și susținută de curentul vremii pentru eliberarea Transilvaniei de sub o dublă stăpânire străină, s-a încadrat cu forțe și idealuri proprii, în mișcarea popoarelor aflate sub stăpânire Austro- Ungară.Ceea ce s-a format pe pământul Europei, în locul monarhiei austro-ungare, este rezultatul firesc al unor îndelungate și

neîntrerupte bătălii purtate pe multiple planuri, desfășurate sub diverse forme din partea națiunilor aflate sub monarhia imperiului Austro- Ungar. Un rol deosebit în pregătirea actului final al acestei lupte, act încheiat la Alba Iulia, l-a jucat Consiliul Național Român Central de la Arad, consiliile comitatene, centrale și locale, organizate în toată Transilvania, în noiembrie 1918.

Consiliul Național Român Central, organ reprezentativ al poporului român din Transilvania, a avut un caracter democratic, progresist, fiind format în mod egal de socialiști români și reprezentanți ai mișcării naționale. În alcătuirea programului s-a simțit influența socialiștilor în exprimarea revendicărilor cu caracter democratic. Consiliile naționale exprimau voința nestrămutată de unire cu Țara și dorința îmbunătățirii situației social- economice la sate și orașe le-au activat ca forță politico-administrativă locală.

Consiliul Național Român din Blaj a avut un rol important în realizarea unității naționale și politice, funcționând vreme de peste două luni. Este vorba despre o activitate bogată desfășurată cu oameni inimoși. Activitatea Consiliul Național Român din Blaj a fost consemnată în procesele verbale încheiate în acea vreme astfel, s-a putut consemna întreg filmul acțiunilor, evenimentelor petrecute în acea perioadă. În paginile Protocolului ședințelor plenare se găsește primul proces verbal, cel din 4 noiembrie 1918, proces încheiat într-o formulare incompletă, nefiind transcris în întregime. Se amintește faptul că ședința a avut loc în piața orașului la orele 11, fiind prezenți un număr mare de intelectuali, de soldați și muncitori fiind deschisă cu cântecul *Deștaptă- te române!*. Profesorul Alexandru Borza, în calitate sa de notar- secretar a luat notițe pentru a fi mai apoi dezoltate. Alexandru Nicolescu a deschis adunarea iar Yenovie Pâclișanu a fost cel care a depus mandatul comitetului ad- hoc format din Vasile Suci, Alexandru Nicolescu și Ioan Marcu. Apelul, Consiliul Național Român din Blaj, din 4 noiembrie 1918 reprezintă un document ce dovedește deplina înțelegere a momentului istoric evocat. Acum sunt amintite vechile idealuri ce au animat poporul român în toate timpurile, suferințele în decursul multor veacuri de neîncetată asuprire. Se face apel la acțiuni pornite și duse în deplin consens cu ceea ce Consiliul Național Român Central cerea transilvănenilor. Legat de constituirea Consiliului Național Român de la Blaj, profesorul Alexandru Borza a lăsat informații valoroase, nu numai pe cele consemnate în procesele verbale ci și în Memoriile inedite.

În toamna anului 1918, după toate conciliabulele tinerilor profesori și a fruntașilor politici, desfășurate cel mai des la Casina română, se căzuse de acord că este necesar să se formeze și la Blaj „o organizație revoluționară”. La Casină se întâlneau blăjeni de diferite profesii și vârste, se făceau schimburi de opinii în probleme de interes general, se luau hotărâri vitale pentru acele zile de toamnă. Această organizație revoluționară era de fapt Consiliului Național Român a cărui înființare fusese cerută de Consiliului Național Român Central, fiind grăbită constituirea acesteia de sosirea căpitanului Munteanu „un bănățean încins cu eșarfe tricolore”. Drept urmare s-a convocat în piața orașului, chiar a doua zi, o adunare națională, în fața Catedralei Sf. Treime, fiind prezentă toată populația din Blaj intelectuali, muncitori, țărani, teologi, elevi. După intonarea cântecului *Deștaptă- te române!*, toți cei prezenți și-au pus tricolorul pe haine, iar pe catedrală și liceu s-au arborat steagurile tricolore. În ajunul acestui mare eveniment, căpitanul Ioan Munteanu acționează în vederea dezarmării jandarmeriei locale. Ajutat de un grup de teologi, fără arme, aduși de dr. Octavian Hodârnu, au pătruns în localul jandarmeriei cerând plutonierului Horvath predarea armelor.

Acest fapt era un act de curaj extrem. Rând pe rând, fără nici o împotrivire, jandarmii au depus armele în fața românilor. Cu puștile pe umăr, românii, în frunte cu căpitanul Munteanu, au ieșit în marș cadențat în acordurile cântecului *Deșteaptă-te române!* îndreptându-se spre piața orașului. Blăjenii, ca de altfel întreaga comunitate română, de dincolo sau de dincoace de Carpați urmăreau cu mare interes toate evenimentele din acea toamnă a anului 1918. La 21 noiembrie 1918, la Casina blăjeană, s-a format un comitet compus din trei persoane, sub președenția lui Alexandru Nicolescu. Prima menire a acestui comitet a fost să ia contact cu celelalte centre românești și să pornească o acțiune „în interesul neamului”. În data de 26 octombrie, acest comitet s-a mărit cuprinzând un număr de 9 membrii și a început să trimită curieri spre toate centrele. La Arad a fost trimis Al. Nicolescu și Nicolae Negruțiu. În această perioadă s-a impus organizarea la sate a

consiliilor naționale, specificându-se că spre în două comune, Bucerdea Grânoasă și Sâncel, au pornit deja delegați ai C.N.R. de la Blaj pentru a organiza și pregăti consiliile de la sate. Aceste consilii aveau menirea să aducă și să susțină respectarea „personalității fiecăruia și drepturile tuturor cetățenilor care locuiau la orașe și sate”. Astfel sunt trimiși delegați la Cergăul Mare, Cergăul Mic, Lupu, Șoroștin, Roșia, Păuca, Secășel, Ohaba, Mihalt, Teiuș, Cenade și Țapu. Dintre delegați amintim pe Al. Nicolescu, D. Sabo, Gavril Pop, Adrian Oțoiu, C. Ordace, Șt. Roșianu, I. Maior, Al. Rusu, căpitanul I. Munteanu. Începând cu ziua de 7 noiembrie formarea consiliilor și gărzilor naționale a fost cerută și prin adrese trimise în special preoților. Paralel au fost numiți comisari militari pentru mai multe localități. La 9 noiembrie numărul comunelor din jurul Blajului aveau constituite consilii și gărzi naționale locale, depășind cifra de 70. Trimișii C.N.R. din Blaj în comunele de la munte au avut rolul de a liniști poporul și de a organiza sfaturi naționale și gărzi comunale. Consiliul Național Român de la Blaj alături de consiliile locale de la orașe și sate au cerut respectarea fără de rezerve a drepturilor concetățenilor români, maghiari și sași sau de alte naționalități, persoana ca și averea lor trebuiau apărute deopotrivă întocmai ca și persoana și averea oricărui român „în numele omeniei, a idealurilor de dreptate și echitate” C.N.R. de la Blaj a cerut prin trimișii săi sau prin ordine scrise, încetarea oricăror răfuieli cu marii proprietari sau arendași. Se știe că au fost confruntări puternice între cei asupriți și exploatați cu exponenții stăpânirii apuse. S-a dorit o liniștire a spiritelor agitate de la orașe și sate în interesul burgheziei românești angajată în organizarea noii vieți social- economice și politice din Transilvania.

Acțiunile blăjenilor trebuie analizate de istorici în contextul vremii, judecate în limitele orânduirii date și puse în legătură cu evenimentele ce s-au petrecut în toamna anului 1918 în întreaga Transilvanie.

Rapoartele delegațiilor din prima decadă a lunii noiembrie vizau în special înființarea consiliilor, a gărzilor naționale românești și starea de spirit din satele cercetate, iar în a doua jumătate a lunii noiembrie predominau acțiunile în vederea pregătirii Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia. Activitatea C.N.R. de la Blaj a depășit în toate acțiunile sale politice și administrative, chiar din ziua constituirii ei, prin Chemarea adresată și activitatea desfășurată în zilele următoare, atribuțiile unui consiliu local. Au fost organizate cu contribuția acestuia un număr de 67 de comune din cercurile pretoriale Blaj, Valea Lungă, Ocna Sibiului, Uișoara, Aiud, Târnăveni aparținând fostelor comitate Alba, Târnava Mică, Târnava Mare. Completarea cu noi membrii a C.N.R. comitatele de la Blaj, a avut loc la data de 11 noiembrie 1918. Această acțiune fiind consemnată în cel de al doilea proces verbal cuprins în Protocolul ședințelor plenare. Această ședință desfășurându-se în sala mare a băncii Patria și a fost condusă de vicarul capitular și președinte al C.N.R. de la Blaj, Vasile Suci. După o lungă discuție se hotărăște mărirea numărului de membrii al comitetului astfel ajungându-se la 50-55 de persoane. Consiliul Național Român de la Blaj a avut sediul în casele Administrației centrale capitulare, unde a funcționat fără întrerupere zi și noapte până la 21 ianuarie 1919. Începând cu această dată „fiind instituită administrația românească” C.N.R. de la Blaj rămânând doar o „corporațiune politică” cu sediul în Cancelaria arhiepiscopescă. Actele intrate după 21 ianuarie 1919 până la 10 mai 1919, când s-a făcut ultima înregistrare a actelor primite, au fost în număr extrem de mic, doar 18, ceea ce înseamnă de fapt că activitatea C.N.R. de la Blaj a încetat la 21 ianuarie 1919.

Metoda de lucru folosită în cadrul consiliului blăjan a fost aceea a ședințelor plenare periodice cu participarea întregului Consiliu și a ședințelor Comitetului executiv ținute aproape zilnic. Cea mai importantă ședință din punct de vedere al problematicii abordate a fost aceea din data de 23 noiembrie 1918 ce avusese loc la câteva ore după ce pe Câmpia Libertății, în chip simbolic aleasă ca loc de aterizare a unui avion românesc care a dus solia fraților moldoveni și munteni. Sosirea aviatorului Vasile Niculescu și a căpitanului ardelean Victor Precup a constituit un moment de mare bucurie pentru locuitorii Blajului. Veștile aduse de dincolo de Carpați au fost rezumate și în ședința plenară din 23 noiembrie de către Vasile Suci „o armată română inimoasă, gata de a veni în ajutorul fraților transilvăneni”. Căpitanul Precup a adus și el câteva scrisori, una semnată de I.C.Brătianu prin care se făcea cunoscută poziția Consiliului Național Român Central, o altă scrisoare este adresată de Nicolae Bălan lui Vasile Goldiș și vicarului Vasile Suci. Coroborând

conținutul scrisorilor cu acțiunile consiliilor naționale, de pe întreg cuprinsul Transilvaniei, cu dorințele românilor se desprinde o singură concluzie „unitate de vederi”. S-a dorit un singur lucru: unirea Transilvaniei cu România și pentru acesta era o singură cale: să fie chemat însuși poporul să spună „dorința inimii sale”. În asemenea împrejurări C.N.R. de la Blaja înțeles deplin rostul și menirea sa. În noaptea de 24 noiembrie 1918, din teascurile tipografiei blăjene pornea spre toate satele apelul adresat tuturor românilor din partea locului de a răspunde înaltei chemări de a participa la Marea Adunare de la Alba Iulia, de pe Câmpul lui Horea:

„Veniți la Alba Iulia... Veniți cu miile, cu zecile de mii... În haine de sărbătoare, fâlfâierea flamurilor noastre naționale, cete de cete, să intrați în bătrâna cetate, atât de bogată în monumente de glorie și suferințe ale trecutului nostru. E ziua când se va hotărî asupra sorții noastre pentru o veșnicie. Veniți și jurați că nedespărțiți vom fi și uniți rămânem de aci înainte cu frații noștri de pe tot cuprinsul pământului românesc sub una și nedespărțită cărmuire”.

Bibliografie

- 1.Știrban M. Lascu V. Consiliul Național Român din Blaj (noiembrie1918- ianuarie 1919) vol. I, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1978
- 2.Știrban M. Lascu V., Consiliul Național Român din Blaj (noiembrie1918- ianuarie 1919) vol. II, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1980
- 3.Istoria României, Transilvania, vol. II, Editura George Barițiu, Cluj Napoca, 1997
- 4.Wikipedia

EDUCAȚIA PENTRU CARACTER - O PROGRAMĂ VECHE ÎN STRAIE NOI

Prof. Bălan Anca, Colegiul Național "Horea, Cloșca și Crișan" Alba Iulia

„În ultimul deceniu, multe studii din psihologie și neuroștiințe au demonstrat că generozitatea, iubirea, reziliența, iertarea, compasiunea, înțelegerea au efecte benefice nu doar la nivelul relațiilor sociale, ci și asupra sănătății personale. Dacă școala se canalizează doar pe transmiterea unor abilități din sfera profesională, va fi foarte greu cu educația pentru viață”, spune diac. Adrian-Sorin Mihalache, autorul cărții *Ești ceea ce trăiești – Câteva date recente din neuroștiințe și experiențele duhovnicești ale Filocaliei*, un volum care prezintă argumente științifice despre legătura dintre viața moral-spirituală și starea de bine a persoanei.

„Azi, există tineri foarte bine dotați cognitiv, care însă nu reușesc să își valorifice potențialul, spune prof. Adrian Opre de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, prestațiile lor în familie, în societate, la locul de muncă le trădează lipsa unor abilități cheie”. Pe de altă parte, mai remarcă profesorul, au succes unii „mai puțin dotați intelectual și cu performanțe academice modeste”, dar care „dovedesc o bună adaptare socială la o mare varietate de contexte și un bun echilibru emoțional”. S-au dovedit astfel mai bine echipați cu abilități de viață: perseverență, conștiinciozitate, autocontrol, atenție, încredere în sine, reziliență (abilitatea de a depăși crize, dificultăți, eșecuri), empatie, modestie.

Cunoștințele teoretice și abilitățile tehnice ar fi bine să se dezvolte simultan cu cele de viață, astfel încât să se potențeze și stimuleze reciproc, spune prof. dr. Constantin Cucos, directorul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. „Degeaba știi să faci ceva, dacă acel ceva nu favorizează pozitivitatea vieții, binele propriu sau al celorlalți. Dacă, de pildă, competența informatică este folosită de cineva în a fura sau periclita o persoană, o instituție, aceasta devine periculoasă. Până la urmă, ceea ce face diferența dintre oameni, în materie chiar și de competență profesională, este profilul și altitudinea caracterului”. De

altfel, atât OECD, cât și Forumul Economic Mondial semnalează că angajatorii caută acum oameni care nu sunt doar calificați, ci și înzestrați cu un bun caracter.

În istoria școlii românești, educația pentru caracter nu a fost o necunoscută, ci dimpotrivă. Preocuparea pentru o „școală de educație” era puternic prezentă la pedagogii români din perioada interbelică. O școală care să dezvolte forțele firești ale noilor generații, să pună accent nu atât pe instrucție cât pe formarea spiritului, pe dispoziția de a reflecta. O *pedagogie morală* care să pună preț pe toleranță, omenie, bun simț, o *pedagogie activă* care să valorifice superior dorința de acțiune a copilului și activismul intern. *Cuvintele cheie* erau, la mijlocul perioadei interbelice a secolului trecut, *creștere organică* și *educație integrală*, la care putem adăuga *pedagogia personalității*.

Întemeierea noului pe vechi și continuarea vechiului prin nou ar fi singura cale de a se asigura o dezvoltare organică, evolutivă, teoriei pedagogice, considera G.G.Antonescu (1882-1953) profesor de pedagogie la Universitatea din București și directorul Institutului pedagogic român, înființat în 1926. Mari pedagogi români promovau adaptarea educației la „datele și destinul” poporului român, la o creație de sine din perspectivă morală.

„Școala pregătea atunci adulți bine echipați din punct de vedere al responsabilităților civice și morale. Personalitățile vremii au fost produsul unei anumite paradigme educaționale”, spune Prof. Opre. În anii 1930, prof. Iuliu Hațieganu, rector al Universității Clujene, rezuma această paradigmă astfel: „Noi, aici, în *Alma Mater*, formăm mai întâi verticalități, adică oameni de caracter și abia apoi oameni de știință și buni profesioniști”.

Orientarea spre binele moral superior, influențarea sentimentelor, activismului individual, exercitarea voinței și “fixarea” caracterului în deprinderi de acțiune reprezintă “ideea sau preocuparea social-umanistă” a profesorului Ion Găvănescu (1888-1932) de la Universitatea din Iași și, pentru 33 de ani (1899-1932) directorul Seminarului Pedagogic Iași. Lui i se datorează una dintre încercările de sistematizare a ideilor despre educație în sensul unei adevărate pedagogii românești.

Astăzi, Martin Seligman, părintele conceptului de psihologie pozitivă (centrată pe moduri de îmbunătățire a vieții, nu doar pe repararea disfuncționalităților), arată că dezideratul „verticalității” nu se referă exclusiv la respectarea unor prescripții morale aride, ci constituie rețeta unei funcționări optime în lume și a unei adaptabilități reale la complexitatea vieții.

Dezvoltarea caracterului nu reprezintă un concept cu totul nou, scrie Seligman în cartea *Fericirea autentică – Ghid practic de psihologie pozitivă*. A fost doar abandonat pe parcursul secolului XX, când, sub influența ideologiilor materialiste și egalitariste, s-a preferat explicarea anumitor conduite strict prin cauze externe, postulându-se că, în același circumstanțe, toți oamenii ar reacționa la fel. La începutul noului mileniu, Seligman a reușit să determine o recentrare pe cauzele interne ale comportamentului uman. În 2004, împreună cu o echipă de experți, el a inventariat virtuțile, atitudinile și trăsăturile pozitive de caracter, explicând că doar practicarea lor asigură o fericire autentică și durabilă. Pe baza inventarului său a fost conceput VIA-Character, un program de construire a caracterului care funcționează cu succes în SUA. Practic, suntem în mijlocul unei „revoluții” în sensul inițial al cuvântului: acela de întoarcere la un punct de plecare pentru a recupera ceea ce s-a pierdut pe drum.

Cercetările realizate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), din care fac parte cele mai avansate națiuni, arată că persoanele cu competențe socio-emoționale bune vor performa bine și în domeniul tehnic și cognitiv. Stefan Kapferer, Secretar General Adjunct OECD, afirma în 2015, la lansarea raportului de cercetare al *Skills for Social Progress: The Power of Social and Emotional Skills*: „Educația socială și emoțională, sau dezvoltarea caracterului (*Bildung*), a fost dintotdeauna unul din rolurile centrale ale școlii. Competențele sociale și emoționale – perseverența, autocontrolul sau capacitatea de a te face plăcut și a ajunge la consens cu ceilalți – sunt ingrediente-cheie pentru prosperitatea personală și socială”.

Cele enumerate mai sus apar în recomandările educaționale ale OECD sub denumirea de *Life Skills*, adică „abilități de viață”, fiind definite ca o combinație de atitudini, abilități de socializare și comunicare, trăsături de caracter, inteligență socială și emoțională care ajută persoana să navigheze cu bine prin mediul său, să coopereze eficient cu alții și să ducă la capăt acțiuni conform cerințelor, folosindu-și cunoștințele teoretice și tehnice.

În România, noua curriculă națională pentru învățământul primar, gimnazial și liceal aderă la noile recomandări OECD. Au fost aprobate anul trecut noi programe pentru discipline opționale care au ca obiectiv consolidarea abilităților de viață în corelație cu vârstele de dezvoltare ale elevului: de la clasa pregătitoare până la clasa a VIII-a, se poate opta pentru materiile „Pregătiți pentru viață. Educație pentru viață și comunitate” sau „Mai întâi caracterul”. Pentru liceu, există opționalul „Adolescență și autocunoaștere”.

Este pentru prima dată când există mai multe opționale naționale axate pe dimensiunea caracterială, valorică și de abilități de viață. Prof. Cucos a făcut parte din comitetul consultativ de elaborare a disciplinei „Pregătiți pentru viață”, despre care spune: „Este o propunere cu valoare formativă pe linie psiho-comportamentală, spirituală, comunitară, cu un evident profil interdisciplinar, care însă nu intră în opoziție, disonanță sau concurență nici cu religia, nici cu alte discipline, ci merge pe o integralitate pe lina înțelesului, a căutării sensului, a cunoașterii de sine și a celorlalți”.

Noile opționale își propun să formeze competențe transversale, adică necesare în toate domeniile fără să fie specifice unui anumit domeniu. Acest tip de competențe pot fi abordate și transdisciplinar, adică se pot consolida la mai multe materii școlare. Transdisciplinaritatea, chiar dacă nu se numește așa, se practică și în perioada interbelică, când toate nivelurile de învățământ erau marcate de dezideratul construcției caracterului.

Mariana Cojocaru, din Iași, coordonează programul de formare pentru predarea disciplinelor „Pregătiți pentru viață” și „Adolescență și autocunoaștere”. Pe lângă educația caracterială, acestea integrează și elemente de viață sănătoasă, de relaționare și dezvoltare personală. „Cât timp există o luptă pentru timpul școlar și o competiție între tot mai multe discipline pe teme tot mai specifice, o astfel de abordare integrată poate fi o soluție”, spune ea.

Pentru noile discipline, profesorii se vor confrunta cu nevoia de a preda valori și atitudini, care nu se învață teoretic, ci se trăiesc și se văd. E nevoie de experiență și reflecție. Mariana Cojocaru explică: „Programul nostru este unul de învățare experiențială și transformatoare, care îi face pe profesori să trăiască efectiv ceea ce urmează să le transmită elevilor. Pe lângă noile metode de predare activ-participative, ei vor fi responsabilizați să constituie o sursă de inspirație comportamental-valorică pentru elevi”. Profesorii adolescenților sunt determinați așadar să devină pentru aceștia adevărați mentori care să-i ajute să treacă spre maturitate și să se integreze din punct de vedere social. Pentru a realiza aceasta, ei au nevoie atât de instrumentele potrivite, dar și de o cunoaștere cât mai completă a adolescentului și a problemelor cu care el se confruntă.

Elevii de azi vor schimba lumea de mâine, dar și școala ar trebui să se schimbe pentru a veni mai bine în întâmpinarea nevoilor lor reale. Trebuie să îi ascultăm și trebuie să facem și noi un efort să ne adaptăm, să adaptăm școala. Instrumente validate instituțional au apărut. Însă schimbările reale au loc doar odată cu schimbarea oamenilor.

METODE MODERNE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Prof. Capătă Marioara-Cristina, Școala Gimnazială Șugag

Metodele de învățământ reprezintă căile folosite în școală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Profesorul de geografie, prin întreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte *informarea*, transmiterea de cunoștințe, iar pe de altă parte, *formarea*, respectiv asigurarea condițiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor.

Prin atitudinea și comportamentul său la clasă, profesorul de geografie trebuie să confere credibilitate valorilor, conținuturilor și principiilor pe care le predă, demonstrând că ele nu sunt noțiuni abstracte, ci realități valabile în lumea reală, dincolo de zidurile școlii. Elevul trebuie să fie partenerul profesorului în procesul de investigare a realității și este evident deci, că acest tandem nu poate funcționa dacă metodele de predare folosite nu sunt acordate cu metodele de învățare ale elevului. Înțelegându-și propriul stil de învățare și predare, profesorul face primul pas spre realizarea faptului că, nu toți elevii învață ca el și că unele probleme apar din cauza nepotrivirii stilului de predare cu stilul de învățare al elevilor cărora se adresează.

Astfel, nu există un mod bun sau rău de predare, ci un mod mai adecvat decât altul pentru anumite situații concrete. De aceea există o multitudine de metode moderne, care, îmbinate cu cele tradiționale, vin în sprijinul profesorului de geografie, care trebuie să fie o punte spre ceea ce va deveni elevul său.

În continuare vă propun câteva metode moderne aplicate la disciplina geografie pentru unitatea de învățare *Relieful*.

1.CIORCHINELE

SCOP: exersarea gândirii libere și structurarea informațiilor într-o formă de organizare grafică accesibilă

TEMA: *Formele reliefului planetar*

1. Comunicarea sarcinii de lucru: Lucrați individual timp de trei minute. Scrieți cuvântul continente în mijlocul unei foi goale și încercuiți-l. Profesorul scrie cuvântul cheie (sau o propoziție cheie) în centrul tablei – continente. Scrieți toate cuvintele care vă vin în minte despre continente. Încercuiți-le și legați-le prin linii de cuvântul-cheie.
2. Activitate individuală.
3. Activitate în perechi: Prezentați colegului de bancă ciorchinele realizat, competiți-l cu informațiile primite de la el.
4. Activitate în grupuri: Prezentați ciorchinele elaborat de perechea voastră unei alte perechi, completați-l cu informațiile primite de la colegi.
5. Activitate frontală: Vom completa ciorchinele pe tablă. Fiecare pereche /grup va oferi câte o singură informație, care nu a fost prezentată anterior.

2.DIAGRAMA VENN

SCOP: conștientizarea eficientă a elementelor comparative; asemănări și deosebiri între concepte, fenomene, evenimente etc.

TEMA: *Unitățile majore de relief*

1. Sarcina de lucru: Desenați fiecare în caiet două cercuri parțial suprapuse. Între dealuri și câmpii există asemănări și deosebiri. Într-un cerc scrieți elementele esențiale prin care se caracterizează dealurile, iar în celălalt elementele caracteristice câmpiilor. În spațiul în care se suprapun cele două cercuri scrieți asemănările dintre cele două unități majore de relief. Aveți la dispoziție un minut.
2. Activitate individuală
3. Activitate în perechi: Prezentați colegului de bancă ce ați completat. Completați diagrama Venn cu informațiile obținute de la colegul vostru. Aveți la dispoziție două minute.
4. u: Voi lua de la fiecare pereche câte un element scris în diagrama proprie.

3.TURUL GALERIEI

SCOP: stimularea învățării și interaprecierii

TEMA: *Tipuri de relief*

1. Comunicarea sarcinii de lucru: Veți lucra în grupuri de câte patru, timp de 10 minute. Fiecare grup va elabora un desen, o schemă despre Tipurile de relief.
2. Activitate în grupuri: Elevii lucrează în grupuri, ducând la îndeplinire sarcina de lucru.
3. Expunerea produselor: Fiecare grup expune pe pereții clasei produsul realizat.
4. Turul galeriei: La semnalul dat de profesor prin diferite procedee, grupurile de elevi trec pe la fiecare expонат pentru a examina soluțiile, ideile propuse de colegi și le înscriu pe poster într-un loc

stabilit anterior, comentariile critice, întrebările, observațiile - cu ajutorul unor simboluri. După ce se termină turul galeriei, grupurile revin la locul inițial și citesc comentariile, observațiile de pe lucrarea lor, reexaminându-și produsul.

5. Activitate în grupuri: Timp de 5 minute fiecare grup reexaminează produsul propriu, comparativ cu ale celorlalte grupuri.

4.METODA CUBULUI

SCOP: explorarea unui subiect prin utilizarea algoritmului: descriere, comparare, analizare, asociere, aplicare, argumentare.

Tema: *Vulcanii*

1. Comunicarea sarcinii de lucru: Fiecare aveți câte un cub. Timp de trei minute completați ceea ce se cere pe fiecare față a cubului.

2. Activitate în grupuri: Citiți colegului ce ați scris pe prima față, iar acesta va preciza ce i-a plăcut și de ce anume. Dacă partenerul de discuție nu a înțeles va adresa întrebări. Cel de-al doilea elev prezintă ce a scris, iar partenerul comentează. Timp de cinci minute discutați în acest mod ideile scrise pe cele șase fețe ale cubului.

3.Activitate frontală: Împărțiți tabla în 6 coloane, câte una pentru fiecare față a cubului. Câte un reprezentant din fiecare pereche va scrie într-una din coloane ceea ce a scris pe fețele cubului.

Describe!- o erupție vulcanică

Compară! – erupțiile vulcanice cu alte fenomene din natură

Asociază! – componentele unui aparat vulcanic cu componentele unei sobe

Analizează! – repartiția vulcanilor pe glob

Aplică! – unele cunoștințe referitoare la vulcani în explicarea unor elemente de geografie fizică

Argumentează! – afirmația “vulcanii sunt catastrofe naturale”

BIBLIOGRAFIE:

1.Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2000;

2.Dulamă, Maria Eliza, *Strategii didactice*, Editura Clusium, Cluj Napoca, 2000;

3.Dulamă, Maria Eliza, *Modele, strategii și tehnici didactice activizante, cu aplicații în geografie*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca, 2002.

ȘCOALĂ- FAMILIE- COMUNITATE

UN PARTENERIAT INDISPENSABIL PENTRU REUȘITA ELEVILOR

Prof. Dulău Alina Maria, Școala Gimnazială "Toma Cocișiu" Blaj

Educația, definită în termeni foarte generali, este un proces al cărui scop esențial este de a ușura o anumită modificare de comportament. Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial.

Copilul din ziua de azi simte nevoia de adulți disponibili pentru a-i respecta ritmul de viață, de adulți care să participe la jocurile sale și care să-i transmită zilei de mâine un om care nu poate proveni dintr-un sistem de învățământ clasic și dintr-o familie care nu-și asumă toate rolurile. Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții iar competența lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure părinților asistența necesară.

Reușita unui copil, după Daniel Goleman, în Inteligența emoțională, depinde de cele șapte elemente cheie:

1. **Încrederea** – sentimentul de siguranță, certitudinea că se poate bizui pe ajutorul celor din jur în demersul său spre cunoaștere și devenire;
2. **Curiozitatea** – dorința de a cunoaște ceva nou;
3. **Intenția** – pornirea interioară, conștientă, însoțită de dorința de a îndeplini ceea ce îți propui;
4. **Controlul de sine** – capacitatea de control asupra faptelor proprii;
5. **Raportarea** – dorința și capacitatea de a se alătura unui grup, de a participa la activitatea acelui grup încercând să se facă înțeles și să-i înțeleagă pe ceilalți;
6. **Comunicarea** – capacitatea și dorința de a transmite și a face cunoscute celorlalți, propriile idei și sentimente;
7. **Cooperarea** – capacitatea de a lucra împreună cu cineva în scopul realizării unui obiectiv comun

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului vine în completarea participării părinților la gestiunea școlii. Ca responsabili legali ai educației copiilor lor ei au responsabilitatea de a influența natura acestei educații; modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative și la orientarea adaptării școlii la schimbările din societate; influențarea pe plan local asupra rezolvării problemelor și luării deciziilor. Cu alte cuvinte participarea poate stimula inițiativele și inovațiile.

Motivul principal pentru crearea unor parteneriate școală-familie-comunitate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și mai târziu, în viață. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice.

Alături de școală care asigură maxima comunicare între generații, familia și comunitatea au o deosebită valoare în formarea personalității copilului. Fiecare om vine pe lume cu o anumită zestre nativă, apoi grație climatului afectiv din familie, copilul cunoaște lumea din jur printr-un permanent dialog cu cei mari, învață și poate să iubească, comunice, se ghidează după anumite modele, imită diferite acțiuni până își formează propriile valori, propriile principii despre lume, despre viață.

În relația școală - familie - comunitate trebuie să existe relații de respect, de acceptare reciprocă, de simpatie și admirație, nu de suspiciune, nedumerire sau iritare și provocare. Relațiile dintre școală, elevi, familiile acestora și comunitate trebuie să fie bazate pe contact și colaborare, pe transmitere de informații și prezentare a unor stări de lucruri, de influențe pozitive asupra comportamentelor elevilor, pe trăiri afective și emoționale reciproce în diferite forme de manifestare.

Școala și familia sunt cei doi piloni de rezistență ai educației, iar între aceștia și comunitate, mediul extrașcolar și extrafamilial, pendulează copilul, obiect și subiect al educației. Dacă aceste medii educaționale se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială

Parteneriatele școală-familie-comunitate au la bază ideea că profesorii, elevii, părinții și ceilalți membri ai comunității sunt parteneri în educație.

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educațional se impune tot mai mult implicarea cadrelor didactice în relații de cooperare cu părinții copiilor și cu alți factori sociali interesați de educație. Rolul cadrelor didactice nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o astfel de activitate în fiecare relație cu elevii și familiile acestora, desfășurând o muncă de dezvoltare, de conducere și de îndrumare. O relație eficientă cadru didactic – părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acțiunile extrașcolare ale copilului, cultivarea și practicarea toleranței față de un punct de vedere diferit.

În acest sens, școala poate participa și interacționa dezinteresată cu familiile elevilor, poate iniția activități utile în școală sau în afara acesteia, sprijină actorii implicați pentru a se cunoaște pe

sine și pentru a înțelege normele moral - civice, poate îmbunătăți calitatea vieții și performanțele elevilor, poate forma abilități de gândire independentă și critică etc. Familia reprezintă elementul cheie în socializarea copilului cu ceilalți copii din clasă fiind consultată cu privire la activitățile educative (extracurriculare) și cu privire la activitățile opționale pe care doresc să le desfășoare copiii.

CETATEA DE BALTĂ ȘI MAREA UNIRE

Prof. Mihai Maria, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă

Desăvârșirea unității de stat devenise la începutul veacului al XX-lea, pentru întregul popor român, o condiție esențială a dezvoltării sale sub raport economic, social și politic. Era vremea când poporul român unit în cuget și simțiri, dintotdeauna, trebuia să pășească pe un drum comun de făurire a vieții sale, pe un drum lipsit de granițe geografice și politice, arbitrar așezate, de prea multă vreme și fără voia românilor, între fiii poporului român. Era vremea, în care aceleași idealuri de unitate și împlinire, ale unității politice, animau și alte popoare cuprinse, tot fără voia lor, în monarhia austro-ungară. Nepoții iobagilor de la 1848 așteptau momentul să înfăptuiască dorința exprimată, cu atâta încredere, de buncii lor pe Câmpia Libertății de la Blaj: „Vrem să ne unim cu Țara!”

Primul război mondial, declanșat între marile puteri a făcut ca situația din Transilvania să se înrăutățească. Aruncați în luptă pentru o cauză nedreaptă, mulți tineri au plătit cu viața sau au căzut prizonieri.

Înfrânt pe toate fronturile și silit să capituleze, Imperiul Austro-Ungar s-a prăbușit. Popoarele cereau libertate. Era momentul trezirii din „somnul cel de moarte” al poporului român.

În aceste frământări politice s-a creat la 31 octombrie (1 noiembrie) 1918, în Transilvania, Consiliul Național Central Român, din reprezentanți ai Partidului Național, ai Partidului Social-Democrat, ai sindicatelor, uniunii meseriașilor și alte organizații.

Luna noiembrie devine luna în care se duce o puternică activitate politică, în care se pregătește visul de veacuri, Unirea, pentru desăvârșirea statului național român.

Atmosfera anului 1918 și a Unirii în general, precum și complexul de situații social-politice ale timpului, în zona noastră, le cunoaștem din documentele păstrate la Filiala Arhivelor Statului din municipiul Blaj. Documentele ilustrează cum nu se poate mai bine măreția acestui eveniment, moment semnificativ în istoria poporului nostru.

Să lăsăm documentele să vorbească despre acele vremuri și în special cele petrecute la Blaj și în comunele din jurul acestui mare centru cultural, printre care și Cetatea de Baltă.

Formarea Consiliului Național Central Român, ca organ de conducere a intereselor poporului român din Transilvania, găsește sprijin în rândul intelectualității, țărănimii și muncitorimii.

Încă din 26 octombrie 1918, Blajul și-a constituit Consiliul Național Român. „Unirea”, organ oficial al Mitropoliei Blajului, este pus în slujba Consiliului Național Central. Astfel, preoțimea din districtul Mureșului raportează consistoriului de la Blaj că „ei și credincioșii conduși de ei aderă din tot sufletul și din toată inima lor românească la Consiliul Național Central Român și-și oferă cu drag serviciile lor politice și naționale stăpânirii naționale și marelui Sfat al Națiunii Române”.

Paralel cu consiliile naționale se formează și gărzile naționale române. Astfel, la Cetatea de Baltă, Garda Națională Română este compusă pentru început din 70 de locuitori sub conducerea învățătorului sublocotenent, Valeriu Tătar. În rândul celor care fac parte din gardă se semnalează și cetățeni maghiari, ca Papp Ferencz, Solymosi Ferencz, Murvay Istvan. Faptul că în gărzile naționale, în lupta comună pentru eliberarea socială sunt și elemente maghiare ne-o arată foarte grăitor documentul din Cetatea de Baltă. Pe lângă cei vârstnici, s-au înscris și tineri: Vasile Spinean și Nicolae Schiau, care abia împlineau vârsta de 19 ani.

Locuitorii Cetății de Baltă, ca de altfel întreaga națiune română de dincolo sau de dincoace de Carpați, urmăreau cu mare interes evenimentele ce se desfășurau în această perioadă și încercau să contribuie și ei la mersul înainte al evenimentelor spre împlinirea idealului național.

Pentru organizarea consiliului și a gărzii naționale la Cetatea de Baltă participă un delegat în persoana profesorului Augustin Caliani, care raportează că a fost la Cetatea de Baltă și Sântămărie, împreună cu domnul Valer Iozon, apoi la Feisa și Jidvei. Cei înscriși în gardă sunt chemați la Blaj pe data de 9 noiembrie 1918.

Profesorul Augustin Caliani descrie drumul său în comunele de pe Târnava Mică, unde a mers în perioada 9 -11 noiembrie, însoțit de un ofițer, pentru a organiza consilii și gărzi locale. „Luni, 11 noiembrie, înainte de amiază, la 9 ore și jumătate ne apropiem de Cetatea de Baltă. Urcăm dealul dinspre Tătărlăua. În culme poposim puțin. În fața noastră e Cetatea de Baltă, orașelul de la poalele castelului, în care pe vremuri a fost stăpân Petru Rareș. Fără multă zăbavă intrăm în Cetatea de Baltă. Strada prin care trecem pare părăsită. Nimeni nicăieri. Se aude numai din depărtare un amestec de strigăte, din care, pe pas ce înaintăm, se desprind tot mai limpede. Să trăiască! Trăiască România Mare! Un moment am stat nedumeriți. În câteva clipe am ajuns în fața Bisericii Unite. Tabloul ce ni s-a înfățișat aici ne-a explicat totul. În frunte venea un banderiu, compus din călăreți, cu steagul național în mână.

La urmă o trăsură încărcată cu crengi de brad și flori, încât abia se vedeau cei din trăsură. Pe drum de-a lungul și de-a latul, cât vezi cu ochii, popor imens. Era delegația blăjenilor compusă din domnii, farmacistul Dragoș și învățătorul Iozon, care se întorceau din drumul de organizare de la Bazna, Blăjel, Boian, Crăcinelul de Sus și Tătărlăua.

M-am dat jos din trăsură. Dânșii asemenea. Dăm mâna cu frații de apostolie. Poporul ne aclamează întruna. Ni se umplu ochii de lacrimi, văzând atâta însuflețire pentru cauza sfântă națională din partea „cetățenilor de baltă”. Ne ducem cu toții la casa părintelui Dascăl. O deputație invită și pe părintele protopop Todoran. Tineretul o ia înainte după fanfara orașelului. Într-o jumătate de oră, e tot satul de față, cu mic, cu mare. Fără amânare ne punem în rând de patru. În frunte merg stegarii, urmează fanfara, apoi preoții și delegații și în urma lor tot poporul. Fanfara intonează imnul național. Mergem până în piață. În fața primăriei se ține adunarea națională, la care asistă și străini foarte mulți. Oratorul nostru explică însemnătatea zilei mari, a zilelor de sărbătoare ce le trăim. I-a îndemnat pe toți la frățietate, la o viață pașnică cu ceilalți locuitori ai orașului. Le-a citit și tălmăcit nota. După aceasta se alege Consiliul Național Local, apoi se formează garda dintre cei mai aleși feciori ai satului sub conducerea sublocotenentului Tătar.

Pe podul Târnaviei, ne despărțim de „cetățenii de baltă”. Timpul trece repede. Ne grăbim spre Sântămărie. În urma noastră răsună, ca un glas de tunet: Trăiască, Trăiască România Mare! În Sântămărie suntem primiți cu aceeași dragoste de neam ca și la Cetatea de Baltă”.

La chemarea Consiliului Național Român Central din Arad, publicat în „Românul” din Arad în 21 noiembrie 1918 și de ziarul „Unirea” din Blaj, românii s-au adunat, în ciuda piedicilor puse de autoritățile maghiare, la Alba-Iulia, în număr de peste 100.000, în duminica de 1 Decembrie 1918. După participarea la Sfânta Liturghie săvârșită de bisericile protopopești ortodoxă și unită din Alba Iulia, mulțimea s-a adunat pe Câmpul lui Horea din preajma cetății, iar delegații, în număr de 1228, cu „credențional” din partea Consiliilor Naționale, au intrat în sala Casinei militare. După cuvântările rostite de Gheorghe Pop de Băsești, Vasile Goldiș, Iuliu Maniu și Iosif Jumanca, în care aceștia au prezentat Rezoluția Unirii Transilvaniei cu România, au argumentat istoric, juridic, național și moral necesitatea imperioasă a acestei uniri politice românești, imediată și definitivă, toți delegații au aprobat-o în unanimitate, prin frenetice aclamări.

Un document păstrat în Arhivele din Blaj vorbește despre Unirea Transilvaniei cu România: ”Adunarea de Alba-Iulia, de la 1 Decembrie este fără îndoială începutul măreț al libertății poporului românesc din Ardeal, pe care neamul nostru a știut să-l afirme cu atâta îndârjire”.

Înfăptuirea României Mari este încununarea luptei de veacuri a întregului popor român, începând cu acel stat unitar român înfăptuit pentru scurtă vreme de marele voievod român Mihai Viteazul în 1599-1600 și continuând cu alte acțiuni menite să lărgască și să mențină cadrul conștiinței naționale unitare, pivotul și motorul faptelor ce ținteau la realizarea politică a unității de

stat românești. La baza acestei unități naționale au stat „masa etnică omogenă, unitatea economică și lingvistico-culturală, comunitatea psihico-spirituală, interesele și aspirațiile comune, care au generat, toate, o conștiință de neam de sine a poporului român” și au întreținut legături culturale și politice neîntrerupte între cele trei țări românești: Muntenia, Moldova și Transilvania.

Viața economică, socială, politică, culturală a poporului român în perioada ce a urmat Unirii din 1918, a cunoscut o dezvoltare ascendentă, ca urmare a creării statului național unitar.

Bibliografie:

1. Ion Clopoșel, *Revoluția din 1918 și Unirea Ardealului cu România*, Cluj, 1926, p. 111
2. Dumitru-Tiberiu Nistor, *Cetatea de Baltă- file de istorie*, Alba Iulia, 2003.
3. Arhivele Statului, *Filiala Blaj. Fond Prefectura județului Târnava Mică*, Doc. Nr. 6782, 1919

ROLUL HOTĂRÂTOR AL BISERICII ÎN REALIZAREA UNIRII DE LA 1918

Prof. Mihălțan Maria, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Motto: „Prin unire cresc lucrurile mici, prin dezbinare se prăbușesc cele mai mari. ”

Sallustius

„Ceea ce s-a realizat la 1 Decembrie 1918, Marea Unire, este rodul unui ideal și ale unor îndelungate și diverse forme de acțiune ale românilor de dincoace și de dincolo de Carpați.”

Gheorghe Pop de Băsești

În decursul istoriei sale tricentenare Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, a contribuit la prefigurarea și pregătirea drumului spre Marea Unire de la 1918 prin formarea umană, spirituală și culturală a tinerelor generații de transilvăneni (indiferent de confesiune), la lumina valorilor creștine autentice, a iubirii de Biserică și de Neam.

În peisajul social al Principatului Transilvaniei, Biserica Unită a avut o influență decisivă la afirmarea, evoluția și cristalizarea sintagmei de „natio romena” pentru populațiile românești majoritare în zonă.

Afirmarea drepturilor „națiunii valahe din Transilvania”, în secolul al XVIII-lea, începe cu „lecțiunea” oferită de Episcopul clarvăzător Ioan Inochentie Micu Klein (1692-1768), care în perioada studiilor sale descoperă că acele populații care sunt la est și la sud de Carpați sunt „de aceeași gintă” cu cei din Transilvania și, apoi, devenind «episcopul românilor ardeleni», militează pe plan politic și ecleziastic pentru drepturile românilor transilvăneni. Revendicările sale adresate autorităților locale și imperiale, prin viu grai – în Dietă sau în audiențe la Viena, devin platforma unui adevărat program politic de emancipare națională a românilor ardeleni.

Calea dezvoltării conștiinței naționale este continuată de Episcopul Petru Pavel Aron (1709-1764), care înțelege că lupta pentru afirmarea ca națiune nu se poate duce doar pe plan politic și ecleziastic, ci este nevoie de formarea unei elite intelectuale care să sprijine cultural acest demers, să învețe și să călăuzească masele populare. În acest sens, la 1754 (împlinind visul ilustrului său predecesor) Arhiereul Petru Pavel Aron deschide Școlile Blajului, ce reprezintă prima formă organizată de școlarizare gratuită din Transilvania, în limba română, deschisă pentru tineri de orice confesiune.

Consecința imediată a acestui important act cultural este afirmarea curentului spiritual, cultural, iluminist, cu un profund caracter social-național, numit «Școala Ardeleană». Corifeii ei, Samuil Micu (1745-1806), Gheorghe Șincai (1754-1816), Petru Maior (1761-1821), Ion Budai-Deleanu (1760-1820), absolvenți ai Școlilor Blajului, reîntorși de la studiile în marile centre

universitare europene catolice (Roma și Viena), redescoperă latinitatea poporului român, originea latină a limbii române și continuitatea existenței românilor la nordul Dunării. Acestea sunt cele trei argumente ce vor deveni principalele linii de cercetare și afirmare a conceptului de „națiune” aplicat românilor transilvăneni.

La începutul sec. al XIX-lea se afirmă o nouă generație de mari personalități de înaltă cultură, între care Simion Bărnuțiu (1808-1864); George Barițiu (1812-1893); Andrei Mureșanu (1816-1863); Timotei Cipariu (1805-1887), August Treboniu Laurian (1810-1881), care, preluând liniile de gândire ale dascălilor și formatorilor lor, continuă lupta acestora pe plan cultural, spiritual și social-național, ca o „a doua generație a Școlii Ardelene”, pe Câmpia Libertății, la umbra Catedralei lui Inochentie Micu Klein, poporul a dat glas dorinței de veacuri a înfăptuirii unității naționale.

Aceștia, împreună cu mari personalități ale clerului ortodox, adevărate elite spirituale și culturale ale intelectualității românești, au meritul de a fi înțeleși la timpul potrivit necesitatea modificării arhetipului istoric despre unitate. Astfel profetia Episcopului vizionar Inochentie Micu Klein devine realitate.

Între ierarhii Bisericii Greco-Catolice, Episcopul Iuliu Hossu (1885-1970), cel mai tânăr arhiepiscop, de numai 33 de ani, din încredințarea Marelui Sfat al Națiunii, a fost cel care a dat glas voinței poporului, citind, de pe esplanada ridicată pe câmpul lui Horea din Alba Iulia, Rezoluțiunea aprobată în sala Consiliului Unirii. În cuvântul premergător lecturii documentului, rostea cu emoție memorabilele cuvinte: «De acum o Românie Mare, întemeiată pe dreptatea lui Dumnezeu și credința poporului său (...) Dreptate și adevăr la temelia României întregite (...) Trăiască România Mare, una și în veci nedespărțită! Amin». După acest istoric moment a urmat frățesca îmbrățișare cu Preasfințitul Miron Cristea (1868-1939), Episcopul ortodox de Caransebeș, în fața mulțimilor entuziasmate care aclamau și plângeau de bucurie. Preasfinția Sa a adăugat cuvintele: „Pe cum ne vedeți aici îmbrățișați frățeste, așa să rămână îmbrățișați pe veci, toți frații români!”.

Ilustrul Arhiepiscop a făcut parte împreună cu Episcopul Miron Cristea, Vasile Goldiș și Alexandru Vaida-Voevod, din Delegația ce a prezentat, la București, Regelui Ferdinand I și Guvernului României, hotărârea Unirii Transilvaniei cu Regatul României.

Marele savant Mircea Eliade sintetiza poetic rolul esențial al Școlilor Blajului pentru națiunea română: „Făclia aprinsă la Blaj acum 200 de ani n-a mai putut fi stinsă de atunci, și nici nu se va stinge vreodată.”

La 1 decembrie 1918, la Alba Iulia, Biserica românească a fost reprezentată de cei 5 episcopi în funcțiune, 4 vicari, 10 delegați ai Consistoriilor ortodoxe și ai Capitlurilor greco-catolice, 129 de protopopi, câte un reprezentant al Institutelor teologice-pedagogice și câte doi reprezentanți ai studenților de la fiecare Institut teologic, la care s-au adăugat numeroși preoți și învățători ai școlilor confesionale, aleși ca delegați oficiali. Pâcuri de credincioși, în frunte cu preoții satelor, purtau pancarte cu inscripții: „Trăiască România”, „Vrem Unirea” sau „Unirea cu Țara Românească”. Manifestările au început cu oficierea Sfintei Liturghii, românii cerând, mai întâi, binecuvântarea lui Dumnezeu pentru a pune bun început idealului lor.

Biroul Adunării Naționale a ales trei președinți, dintre care doi erau episcopi: Ioan I. Papp al Aradului și Dimitrie Radu de la Oradea. Al treilea, octogenarul Gheorghe Pop de Băsești, și-a încheiat discursul rostit pe Câmpul lui Horea prin cuvintele dreptului Simeon din Sfânta Scriptură: „Acum slobozește, Doamne, pe robul tău, căci ochii lui văzut-au mântuirea. De acum pot muri fericit, căci am văzut marele ideal împlinit”. Principalul raport a fost prezentat de Vasile Goldiș, care a citit apoi istorica Declarație de Unire a Transilvaniei cu România. În toate bisericile din Ardeal, clopotele au dat de veste românilor că Unirea era un fapt împlinit, iar preoții au săvârșit slujbe de Te Deum, în semn de mulțumire. Episcopul Miron Cristea a amintit, printre altele: „Nu ne putem gândi astăzi la altceva decât la ceea ce au hotărât și au făcut frații din Basarabia și Bucovina, adică la Unirea cu scumpa noastră România, alipindu-i întreg pământul strămoșesc”.

La 14 decembrie, o delegație a Marelui Sfat Național, în frunte cu episcopul Miron Cristea, s-a deplasat la București și a înmănat regelui Ferdinand I actul Unirii Transilvaniei cu România. Drept urmare, la 24 decembrie, regele Ferdinand promulga decretul de sancționare a unirii Transilvaniei și, totodată, a Basarabiei și Bucovinei cu România. Marele eveniment de la Alba Iulia a fost preluat de întreaga presă, iar un ziar bănățean a relatat, pe prima pagină, un articol cu titlul sugestiv: „Am înviat”. În România interbelică, în săvârșirea momentului istoric al Unirii de la 1 decembrie 1918 era recunoscut aportul Bisericii, alături de istorici, oameni de litere și presă: „Instrucțiunile pastorale ale vlădicilor, sfaturile cronicarilor și istoricilor, versurile poezilor, predicile preoților, articolele ziariștilor care au făcut din meșteșugul lor un apostolat, au trezit în sufletul poporului conștiința națională”.

Ziua de 1 Decembrie 1918 a fost numită de mitropolitul Antonie Plămădeală „ziua bucuriei românești, împlinirea marelui vis, regăsirea tuturor românilor în vechile frontiere ale Daciei și ale lui Mihai Viteazul, în România Mare, a cărei unitate, independență, libertate și suveranitate se desăvârșise în vremea noastră într-un avânt fără margini, cu însuflețire, cu dăruire, cu iubire .”

Bibliografie

- 1.Prunduș Silvestru Augustin; Plăianu Clemente, **Cardinalul Iuliu Hossu**, Ed. Unitas, Cluj-Napoca, 1995
- 2.**Omagiu Școlilor din Blaj** (1754-1954), Paris, 1955
- 3.Ignat Adrian, **Aportul Bisericii la Marea Unire de la 1 decembrie 1918**, Ed. Universitara, 2011

RAPORTUL ACTIVITĂȚILOR ÎN CADRUL PROIECTULUI „SĂPTĂMÂNA FRUCTELOR DONATE”

~ 19 noiembrie – 23 noiembrie 2018~

Profesor Albu Simona Maria, Școala Gimnazială Gârbova

Nr. crt.	Unitatea de învățământ	Denumirea acțiunii	beneficiari/grup țintă	Număr de voluntari elevi și profesori	Tip donații (cantitatea donată)
1.	ȘCOALA GIMNAZIALĂ GÂRBOVA	„SĂPTĂMÂNA FRUCTELOR ȘI LEGUMELOR DONATE”	Elevi ai claselor primare Școala Gimnazială Gârbova, preșcolari GPN Gârbova	Copii 3 educatoare 6 învățători profesori	kg fructe (mere, mandarine)

SCOPUL PROIECTULUI

Sensibilizarea elevilor și profesorilor din unitatea de învățământ cu privire la situația dificilă în care se află persoanele de la Centrul de Asistență Socială Gârbova.

OBIECTIVELE PROIECTULUI

Formarea și dezvoltarea competențelor în domeniul educației pentru voluntariat în rândul copiilor, în vederea conștientizării și exercitării cetățeniei europene active. Prin implicarea copiilor, după puterile lor, în activități de voluntariat, dezvoltăm la aceștia responsabilitatea și sensibilitatea față de semenii lor, stima de sine și devotamentul față de ideile civice.

GRUPUL ȚINTĂ

Elevii claselor primare de la Școala Gimnazială Gârbova, preșcolarii de la GPN Gârbova.

PERIOADA PROIECTULUI

19 noiembrie 2018 – 23 noiembrie 2018, anul școlar 2018/2019

RESURSELE PROIECTULUI

1. RESURSE UMANE

- elevi și cadre didactice, părinți

2. RESURSE MATERIALE

- materialele necesare desfășurării proiectului sunt puse la dispoziție de către școală (spațiul pentru desfășurarea activităților, materiale).

3. RESURSE FINANCIARE

Fonduri obținute din donații de la părinți și cadre didactice.

ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE ÎN CADRUL PROIECTULUI

1. Identificarea, de către fiecare coordonator, a persoanelor aflate în dificultate

2. Prezentarea acestei campanii în unitatea școlară de către voluntarii

3. Colectarea tuturor donațiilor, constând în fructe, la nivelul școlii

4. Dirijarea donațiilor colectate către persoanele aflate în dificultate.

EVALUAREA PROIECTULUI

- întocmirea portofoliului proiectului care să cuprindă fotografii cu activitățile desfășurate;

- premierea claselor cu cea mai bună implicare în proiect prin oferirea de diplome;

- popularizare pe www.didactic.ro

IMPACT

- creșterea abilităților de comunicare și relaționare între elevi, părinți și cadre didactice;

- lărgirea orizontului de preocupări ale elevilor;

- creșterea prestigiului colectivului de cadre didactice și al școlii în rândul comunității locale;

- consolidarea competențelor elevilor și cadrelor didactice de a lucra în echipă.

CONTINUAREA PROIECTULUI

Proiectul poate fi continuat/aplicat și în anii școlari următori.

Directorul Școlii Gimnaziale Gârbova

Profesor Albu Simona Maria

GRUP DE COORDONARE

Profesori:

Profesor învățământ primar: Albu Simona Maria, Hanciu Tatiana Maria, Maniu Valeria Angela, Negrea Ramona, Petrovan Maria

Prof. învă. preșcolar: Lupean Delia, Muntean Felicia, Muntean Nicoleta

Fotografii din timpul activităților

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DRAMATICE LA ORA DE LIMBA ENGLEZĂ

Prof. Cârstoi-Lazăr Cristina, Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș

De ce teatrul/drama?

Drama este o abordare activă a învățării în care participanții se identifică cu roluri și situații pentru a putea să se angajeze, să exploreze și să înțeleagă lumea în care trăiesc. Aceasta depășește limbajul, deoarece interacțiunea socială implică comunicarea pe mai multe niveluri care traversează limitele culturale și lingvistice. Fiind parte a unui ansamblu de dramă și participând într-un context fictiv, clasa se confruntă cu un moment comun de intensitate care implică emoții, expresii faciale, gest, mișcare și o conștiință sporită a celorlalți, care nu ar fi neapărat experimentată în afara mediului dramatic.

Folosirea teatrului /dramei în clasa ESL nu este un concept nou. Dramatizarea oferă o platformă excelentă pentru explorarea aspectelor teoretice și practice ale limbii engleze. Aspectul de improvizație al dramei oferă elevilor oportunități de a-și dezvolta abilitățile de comunicare în situații autentice și dinamice. Folosind activitățile dramatice la ora de engleză, putem folosi limba engleză cu elevii noștri în moduri interesante și utile. Limba poate fi folosită în context și ea devine o limba vie, autentică. Drama are potențialul de a face experiența de învățare distractivă pentru elevi și chiar memorabilă, deoarece este interactivă și vizuală. În ceea ce privește întrebarea de ce drama ar fi benefică atunci când este aplicată în context, educația EFL are o varietate de răspunsuri bazate în principal pe mai multe variabile, și anume: drama integrează limbajul în contextele vieții reale, se angajează în mai multe grupuri.

Și cel mai important este că este distractivă. În mod specific, acesta oferă un context pentru ascultare și un limbaj semnificativ, forțând elevii să-și utilizeze resursele lingvistice și, prin urmare, îmbunătățindu-le aptitudinile lingvistice. De asemenea, elevii sunt mai pozitivi și mai activi.

După cum spune Rivers (1987), "abordarea dramatică permite elevilor să folosească ceea ce învață, intenția pragmatică, ceea ce este cel mai greu de învățat prin explicație". Folosind interpretarea/punerea în scenă /dramatizarea în tehnicile de predare a limbii engleze, monotonia unei ore clasice de engleză poate fi anulată și programa școlară poate fi transformată într-una care pregătește cursanții să se confrunte mai bine cu lumea imediată ca utilizatori competenți ai limbii engleze, deoarece aceștia au posibilitatea să folosească limba autentică, cu alte cuvinte, ar permite cursanților să iasă din zonele lor de confort în noi teritorii.

Din beneficiile folosirii activităților dramatice la ora de engleză, enumerăm:

1. Teatrul - poate ajuta profesorul să fabrice "realitatea" în mai multe moduri. Poate depăși rezistența studenților la învățarea noii limbi:

- făcând învățarea noii limbi o experiență plăcută
- prin stabilirea unor obiective realiste pe care elevii să le aibă în vedere
- prin "încetinirea" creativă a experienței reale
- prin conectarea experienței de învățare a limbii străine cu experiența vieții studențești

2. Jocurile de rol, simularea, interpretarea - pot crea în studenți o nevoie de a învăța limba:

- prin utilizarea "tensiunii creative" (situații care necesită soluții urgente);
- punând mai multă responsabilitate pe elev, spre deosebire de profesor.

Acestea oferă o îmbogățire culturală și lingvistică prin descoperirea unor perspective asupra culturii țintă și prin prezentarea unor contexte lingvistice care fac articolele memorabile, plasându-le într-un context social și fizic realist.

Permițând citirea și adăugarea unor caracterizări la un text de teatru, elevii se implică personal și pe deplin în procesul de învățare, într-un context în care elevii se pot simți mai puțin conștienți de sine și mai împuterniciți să exprime vocile multiple a diferitelor personaje.

Activitățile dramatice pun profesorul în rolul de susținător în procesul de învățare, iar elevii pot să își asume mai multă responsabilitate pentru propria învățare. În mod ideal, profesorul va avea un rol mai puțin dominant la oră și lasă studenții să exploreze activitățile lingvistice. În clasa centrată pe elev, fiecare elev este un profesor potențial pentru grup.

Acestea pot oferi o oportunitate de a dezvolta imaginația elevilor. Elevii pot merge dincolo de aici și acum și chiar pot "merge în papucii" altuia. Oferă o oportunitate pentru gândirea independentă. Ei sunt încurajați să își exprime propriile idei și să contribuie la întreg. Teatrul creativ va oferi exercițiu în gândirea critică și șansa ca elevii să fie creativi. Un bun exemplu în acest sens îl reprezintă jocurile de rol în grupuri mici. Grupul ESL / EFL va avea multe situații în care își poate dezvolta propriile idei, precum și abilitățile de cooperare atunci când interacționează cu colegii de clasă. Munca în grup ajută la construcția conștiinței și înțelegerii sociale pe măsură ce mergem în "papucii altora". Drama oferă o metodă excelentă pentru studierea naturii umane și pentru a lucra în armonie.

În clasa ESL / EFL, **jocul de rol** este un instrument puternic. Îi învață empatia pentru alții, abilități de luare a deciziilor și încurajează schimbul de cunoștințe între elevi. Numai aceste aspecte fac ca jocurile de rol să fie benefice, deoarece elevii învață unul de la celălalt. Cu toate acestea,

există multe alte aspecte pozitive ale jocului de rol. În afară de dezvoltarea evidentă a abilităților de comunicare, aceasta încurajează conducerea, munca în echipă, compromisul, abilitățile autentice de ascultare și practica din viața reală. Totuși, nu se oprește acolo. Îi învață cooperarea, construiește încrederea și respectul de sine, îmbunătățește abilitățile de prezentare, încurajează acceptarea de sine și acceptarea celorlalți, caracteristicile împuternicirii, mândria muncii, responsabilitatea, managementul și abilitățile organizatorice, stimulează creativitatea și imaginația.

Un bun profesor de teatru poate folosi această practică pentru a contribui la stima de sine a studenților, pentru a-și construi încrederea în utilizarea limbii țintă (engleză) și a dezvolta multe dintre abilitățile menționate mai sus, care se vor transfera la viața reală. Este cert că acceptarea de sine poate fi încurajată în moduri subtile și de acceptare a altora.

Activitățile dramatice au potențialul de a împuternici elevii, de a le oferi multe oportunități de a se mândri cu munca lor, de a le arăta ce înseamnă responsabilitatea, de a rezolva problemele, de a dezvolta competențele de conducere. Multe activități ale echipei de lucru antrenează elevii în a-și dezvolta abilitățile organizaționale și pentru a gândi singuri. Acestea sunt instrumente care pot fi folosite în toate aspectele vieții lor. Aceste abilități vor fi utile în viitoarea piață a muncii atunci când elevii trebuie să lucreze cu alții sau chiar în viitorul interviu atunci când potențialul angajator pune o întrebare neașteptată și trebuie să gândească rapid.

Există totuși probleme care apar în sălile de clasă bazate pe drama. Acestea includ faptul că elevii folosesc persistent L1, nu participă, fac multe greșeli, elevi sunt dominanți / timizi, unii sunt confuzi și se creează haos.

Iată câteva din soluțiile propuse pentru a rezolva aceste probleme :

1. Explicați motivul. Spuneți elevilor de ce faceți aceste activități. Dacă scopul este de a dezvolta fluenta orală, atunci explicați elevilor că este important ca aceștia să încerce să vorbească în limba engleză și nu pe L1.
2. Pregătiți elevii cu atenție. Înainte de orice activitate de comunicare, elevii trebuie să aibă o practică controlată suficientă a limbii de care au nevoie pentru a-și îndeplini sarcinile. Aceasta va include vocabular relevant, structuri lingvistice și practici de pronunție.
3. Instrucțiuni clare. Activitățile de comunicare sunt adesea complexe. Trebuie să aveți instrucțiuni clare și să așezați cu atenție instrucțiunile.
4. Permiteți mult timp de pregătire. Elevii au nevoie de timp pentru a-și pregăti ideile și pentru a repeta limba înainte ca ei să poată îndeplini o sarcină complexă de comunicare.
5. Pregătiți formarea grupurilor cu atenție. Compoziția grupurilor este importantă. Elevii trebuie să aibă o varietate de activități și să interacționeze cu cât mai mulți elevi diferiți posibil.
6. Feed-back. După fiecare sarcină de comunicare / drama, ar trebui să existe o etapă de feedback în care elevii să reflecteze asupra performanței lor. Accentul ar trebui să fie pus pe cât de eficient au efectuat activitatea în ceea ce privește competența lor de comunicare.

Activitățile dramatice la ora de limba engleză sunt în cele din urmă indispensabile, deoarece le oferă elevilor șansa de a-și folosi propriile personalități. Ele se bazează pe abilitățile naturale ale elevilor de a imita și de a se exprima, iar dacă sunt bine manipulate ar trebui să trezească interes și imaginație. De asemenea, încurajează adaptabilitatea, fluenta și competența de comunicare, pun limbajul în context și crează experiența de succes în situații reale și îi înarmează cu încredere pentru a aborda lumea în afara sălii de clasă.

Bibliografie

Holden, Susan (1981): *Drama in Language Teaching*. Essex: Longman

McCaslin, Nellie (1996). *Creative Drama in the Classroom and Beyond*. London, Longman Publishers

<https://tomgodfrey.wordpress.com/2010/08/15/drama-in-english-language-teaching-a-whole-person-learning-approach/>

EDUCAȚIA PRIMITĂ ÎN COPILĂRIE

Prof. învă. primar Coroiu Elena Adriana, Liceul "Dr. Lazăr Chirilă" Baia de Arieș

„Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat”

Burrhus Frederic Skinner

Aflată la baza formării ca adult, educația primită în copilărie este definitorie. „Cei șapte ani de acasă” sunt ca o temelie la o casă: cu cât e mai solidă, cu atât e mai rezistentă! Educația nu se oglindește doar în a învăța să citești, să scrii, să socotești, ci și în formarea unor deprinderi comportamentale de conduită civilizată. Perpetuată de-a lungul vremii, reprezintă reflecția educației primite de copil în familie, în primii ani de viață. Pentru cei mai mulți dintre noi, dezvoltarea personală este sinonimă cu un set de reguli de politețe și de principii de viață esențiale, pe care copilul le deprinde de la o vârstă fragedă, în sânul familiei, și care îl ajută pe adultul de mai târziu să se integreze în viața socială.

Deoarece, în prezent, copilul intră la școală la șase ani, în clasa pregătitoare, se adaptează expresia la „cei șase ani de acasă”, dar sensul acesteia se păstrează. Când utilizăm această expresie, gândul ne duce la un copil bine-crescut, care salută respectuos, vorbește și se comportă cuviincios, face curățenie în urma lui, după ce a mâncat sau a lucrat ceva, etc.

Până la 6 – 7 ani, un copil trebuie să aibă dezvoltate – în principal prin educația primită acasă, un anumit grad de autonomie: deprinderi de autoservire, ordine, reguli de igienă, curățenie și exprimarea propriilor nevoi, dar și exteriorizarea trăirilor, a sentimentelor și a emoțiilor, fie pozitive, fie negative, bune maniere și comportament civilizat, limbaj corect transmis, modul de a relaționa cu ceilalți și de a răspunde la diverse provocări ale mediului înconjurător, consecvența în realizarea unei sarcini, concentrarea atenției, perseverența în realizarea unei sarcini.

Unele dintre însușirile dobândite în perioada copilăriei devin stabile pentru tot restul vieții: spiritul de competitivitate, altruismul, cooperarea, atitudinea pozitivă față de diverse sarcini, etc. Altele influențează dezvoltarea de mai târziu. Un copil criticat permanent și pedepsit destul de des, se va adapta foarte greu într-un grup, va avea tendințe de a încălca normele, ori nu va fi încrezător în forțele proprii.

Școlarul mic intră într-un mediu nou pentru el, chiar dacă a frecventat grădinița. Școala, de la mediul înconjurător, la colegii de clasă și la cadrul didactic, stârnesc în copil sentimente și atitudini diferite. Încă din primele zile de școală se pot observa copiii care sunt educați și cei care, dimpotrivă, au mari carențe de comportament civilizat. Rolul important este cel al părinților, cu precădere al mamei. Părinții sunt modelele pentru copii. Politețea este oglinda familiei. Copilul învață, la început prin imitație, reguli de politețe. Dacă cei din apropiere vor vorbi pe un ton calm și copilul va vorbi calm. În general, copiii care țipă sunt cei în ale căror familii se vorbește pe un ton răstit. Nu este de-ajuns doar să ne controlăm limbajul și comportamentul în fața copilului, ci și exprimarea diverselor sentimente (furie, dezamăgire, tristețe, etc), precum și a dorințelor și nevoilor.

Un copil care este educat frumos și cu grijă va ști cum să se poarte la școală, cum să se prezinte în viitor la interviul pentru un loc de muncă, cum să-și facă prieteni și cum să și-i mențină. Așadar, cei șapte ani de-acasă reprezintă și abilitățile minime de socializare, care ajută un adult să se integreze și să fie acceptat. Bineînțeles, în cei șapte ani de-acasă intră și o componentă de altruism, adică cel mic să arate că îi pasă de ceilalți, că știe să asculte ce spune cineva, că e gata să sară în ajutor atunci când este rugat. Copilul trebuie să fie capabil să arate că celălalt este important pentru el, că are valoare ca om! Un copil care are educație de-acasă va ajunge adultul responsabil, educat, politicos, care știe să spună „mulțumesc” și care are o conduită bună în orice situație, atât în societate, cât și în viața particulară. Copilul își însușește acest set de reguli încă din fragedă pruncie, prin exemple și argumente clare.

Puterea exemplului este uriașă! „O atitudine respectuoasă, și nu una constrângătoare, angajamentul de a lucra cu copiii pentru a le dezvolta capacitatea de a se comporta frumos, deschiderea de a afla ce a mers prost și de a rezolva acel lucru împreună – toate acestea conduc la o abordare care nu numai că e mai plăcută, dar are și șanse mai mari de a da rezultate de durată.” (Alfie Kohn).

Bibliografie:

1. Cury, Augusto: „Părinți străluciți, profesori fascinanți”, Ed. For You, 2005;
2. Kohn, Alfie: „Pedepsiți prin recompense - Cum să evităm bulinele roșii, bonusurile, lauda și alte feluri de mită”, Ed. Multi Media Est Publishing, 2014;
3. Kohn, Alfie: „Parenting necondiționat”, Ed. Multi Media Est Publishing, 2013.

DESENUL GEOGRAFIC - VALENȚE METODICE -

*Prof. Simu Alexandru, Col. Naț. „I.M. Clain” și
Liceul Teologic Gr.-Cat. „Sf. Vasile cel Mare” Blaj*

Un mijloc foarte util în predarea geografiei este reprezentat de desenul cu caracter geografic. Scopul pentru care poate fi utilizat la oră este acela de a ilustra și ușura înțelegerea diferitelor procese și fenomene specifice domeniului geografic, ori de a evalua anumite competențe legate de capacitatea elevului de a explica evoluția spațială și temporală a diferitelor fenomene.

Imaginile se rețin și se fixează mai ușor decât datele statistice, iar înțelegerea devine mai accesibilă. În același timp profesorul trebuie să dea dovadă de discernământ, astfel încât să nu cadă în cealaltă extremă, adică să utilizeze în exces acest mijloc didactic. De cele mai multe ori sunt reprezentate datele referitoare la evoluția, distribuția, dinamica și structura unor fenomene geografice.

Desenul geografic este alcătuit din: schițe, blocdiagramme, diagrame, profile transversale sau longitudinale, grafice simple sau complexe (climograme Walter Raleigh), ori desene libere, fig. nr. 1.

Principalele cerințe metodologice:

1. Fiecare desen trebuie să fie însoțit de un titlu foarte sugestiv, cât mai scurt, pentru a nu încălca memoria elevului.

2. Tușa liniilor trasate pe tablă să fie clară, pentru o ușoară înțelegere.

3. Pe cât posibil trebuie utilizate culori sugestive, convenționale, astfel încât desenul să fie intuitiv și simplificat, iar fenomenul ușor de memorat sau explicat.

4. Încadrarea pe tablă, trebuie să fie optimă, elevilor trebuie să li se comunice cât mai exact dimensiunile, astfel încât la reproducerea pe foaia velină să întâmpine cât mai puține greutăți. Elevii în acest mod vor realiza o trecere de scară.

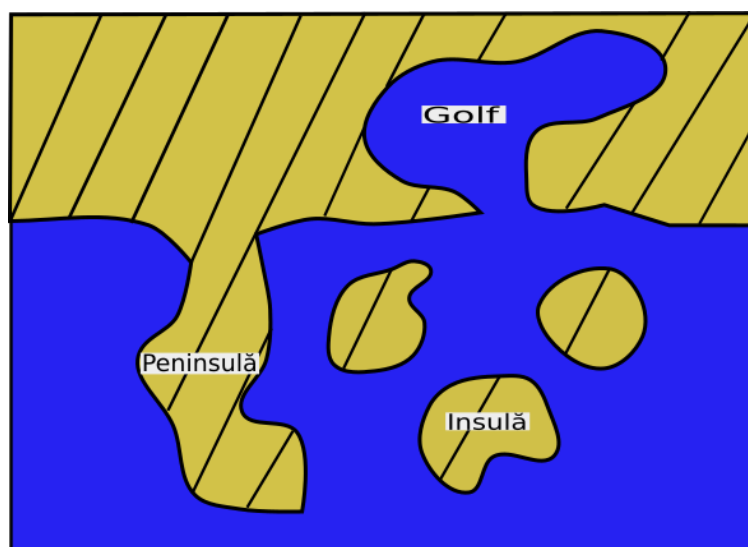

Fig. Nr. 1 Articulațiile țărmului

5. Atunci când sunt prezentare fenomene dinamice desenele ce prezintă diferitele etape de desfășurare să fie redată în ordinea desfășurării lor, să respecte logica geografică pentru a nu produce confuzie.

6. În același timp poate fi utilizată o hartă fizică sau politică, pentru a localiza cât mai precis locul de desfășurare. Prin utilizarea mijloacelor electronice și informatice pot fi afișate imagini sau filmulețe ce aduc o mai mare putere de înțelegere.

7. Pe cât posibil desenul redat pe tablă să fie cât mai simplu.

8. În situațiile în care se impune se poate reda și o legendă ce va cuprinde toate semnele utilizate la redarea fenomenului.

9. Anumite grafice, profile sau diagrame, pot fi însoțite de date statistice, ce pot la rândul lor să fie redată sub forma tabelor ori integrate respectivului grafic.

10. Să respecte în totalitate realitatea geografică.

Bibliografie

1. <http://geografilia.blogspot.com/2012/05/paint-este-cel-mai-simplu-program-de.html>
2. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Cartografie>
3. Dulamă, Maria, Eliza, 2010, Didactica axată pe competențe, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
4. Dulamă, Maria, Eliza, 2006, Harta în predarea geografiei, Ed. Clusium, Cluj Napoca
5. O. Mândruț, N. Ilinca, 2006, Elemente de didactică aplicată a geografiei, Ed. CD Press, București

HIPERACTIVITATE CU DEFICIT DE ATENȚIE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. inv. primar Muntean Ioana, Școala Gimnazială Tătărlău

„Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice...”

Declarația de la Salamanca - Spania, 1994

Una dintre problemele de mare actualitate cu care se confruntă învățământul românesc este aceea a existenței într-un număr tot mai mare în școli a copiilor cu ADHD sau Sindromul hiperkinetic cu deficit de atenție (**peste 8.000 de copii sunt diagnosticați, oficial dar în realitate sunt 200.000**). Copiii cu ADHD pot fi ori impulsivi până la violență, ori închiși în lumea lor, indiferenți la ce se petrece în jur. Trăiesc o dramă, înainte de a înțelege ce li se întâmplă: devin victime ale discriminării. În România, cei mai mulți copii diagnosticați cu ADHD sunt respinși de societate. Sunt alungați din școli, sunt catalogați drept „copii problemă”.

Lucrarea de față este fundamentată pe principiul că fiecare copil poate/este capabil să învețe și că fiecare profesor are datoria de a găsi acele mijloace adecvate pentru ca acest lucru să se întâmple. Folosind o formulă consacrată de filosoful american J. Rawls, profesorii sunt practic obligați să utilizeze un vâl al ignoranței atunci când trebuie să decidă cum **împart** resursele de care dispun (timp, atenție, disponibilitate etc.) la o întreagă clasă de elevi. Cu alte cuvinte, preferințele individuale nu trebuie să intervină în procesul didactic, favorizarea unor elevi însemnând, automat, defavorizarea celorlalți.

Succesul în educație depinde fundamental de profesori implicați, interesați nu numai de ceea ce elevii *trebuie* să învețe ci și de modul efectiv în care aceștia *pot* să învețe, interesați și de aptitudinile și atitudinile ce pot fi dezvoltate, nu numai de cunoștințe.

Rolul celui care educă este unul covârșitor pentru succesul sau insuccesul elevilor. Este o situație care ne conferă deopotrivă numeroase satisfacții și nenumărate responsabilități. Pornim la drum având această atitudine (o putem numi simplu, o atitudine umană) și vom avea ocazia să cunoaștem exemple de succes (din școlile de la noi sau din alte sisteme educaționale), să formulăm diferite strategii didactice, să ne dezvoltăm abilități prin care să înțelegem, să învățăm unii de la alții și să atingem mai bine obiective educaționale relevante pentru tema abordată, educația copiilor cu ADHD sau cu potențial ADHD.

Un învățământ de calitate este acela în care toți elevii, indiferent de mediul de proveniență și de nivelul dezvoltării intelectuale sunt sprijiniți și încurajați în dezvoltarea lor. Din păcate ADHD este o tulburare de tip comportamental care apare tot mai frecvent ca diagnostic pentru copii și adolescenți. Succesul școlar al unui copil (și implicit viitorul său) depinde de abilitățile academice pe care le are elevul la dispoziție pentru a obține informațiile necesare, a completa temele și sarcinile de lucru și de a participa la activitățile și discuțiile din sala de clasă. ADHD afectează tocmai acești factori necesari copilului pentru succesul școlar, iar cei implicați în educația copilului cu ADHD pot facilita - sau bloca - dezvoltarea normală în cadrul instituției școlare prin strategii adecvate, individualizate și incluzive.

Deoarece în formarea de bază a cadrelor didactice nu există o pregătire concretă prin care să facem față problemelor de comportament pe care le pot avea unii elevi din clasă, iar acest lucru poate fi urmat de frustrări și eforturi care nu sunt încununate de succese, scopul nostru, al cadrelor didactice este de a găsi soluții pentru incluziunea și învățarea elevilor hiperactivi și cu deficit de atenție. Deși pot învăța în sistemul de educație de masă, copiii cu ADHD sunt etichetați drept „bolnavi psihic” și sunt respinși înainte de a avea o șansă. Când intră la școală începe un lung șir de probleme. *Un copil cu ADHD poate să învețe în învățământul de masă, tocmai pentru că inteligența lor este de cele mai multe ori de nivel măcar mediu, dacă nu peste mediu, iar în anumite condiții de management al clasei, ei reușesc să performeze la nivelul așteptat alături de colegii lor.*

ADHD este o tulburare comportamentală manifestată prin imposibilitatea copiilor de a se concentra asupra unei îndeletniciri anume. Este o problemă medicală ce debutează în copilărie și dacă nu este descoperită și tratată corespunzător se poate extinde în timp afectând și viața adultă. Se manifestă printr-un cumul de probleme persistente, precum dificultate în menținerea atenției, hiperactivitate și comportament impulsiv. Un copil poate prezenta toate cele trei componente ale acestei tulburări (hiperactivitate, impulsivitate, neatenție), într-o combinație variabilă de grade de severitate.

Nu există o investigație medicală specifică (analize de sânge, teste de laborator sau investigații imagistice) **care să “identifice” prezența ADHD.** Astfel, diagnosticul este pus exclusiv pe comportamentul copilului observat de medicul specialist (psihiatru sau neurolog) în cabinet, în timpul consultației, dar și pe baza declarațiilor părinților și ale altor persoane semnificative din viața acestuia – toate fiind, inevitabil, influențate de un grad variabil de subiectivitate. În plus, o evaluare psihologică clinică efectuată cu teste specifice poate evidenția la nivel cognitiv, comportamental și emoțional simptomatologia specifică a ADHD.

Competențele sociale sunt printre cele mai sever afectate de ADHD, pentru că această tulburare nu îi permite copilului să învețe să asculte până la capăt ce spun ceilalți, să poarte o conversație, să tolereze frustrările, să își aștepte rândul sau să cedeze în favoarea altora. La școală, copilul cu ADHD nu reușește să își facă prieteni și are dificultăți mari în a participa la activitățile și sporturile de grup. Orice situație în care trebuie să urmeze reguli impuse de altcineva și în care trebuie să țină cont și de alții se termină printr-un eșec. În general, abilitățile sociale scăzute ale copiilor cu ADHD sunt printre cele mai mari probleme ale acestora, alături de dificultățile de învățare.

Din punct de vedere emoțional, copiii cu ADHD sunt cu câțiva ani mai mici decât vârsta lor reală, motiv pentru care par imaturi, copilăroși și superficiali. Acest decalaj se menține până târziu în adolescență și este un motiv al dificultății lor majore de a lega prietenii cu alți copii de aceeași vârstă.

Un cadru didactic care predă într-o clasă cu copii cu ADHD trebuie să fie capabil să:

- a. Stabilească ținte realiste în ceea ce privește realizările și progresul elevilor cu ADHD cât și să le adapteze în funcție de cerințele educaționale și de performanța acestora;
- b. Aibă o abordare individualizată (în predare, sarcini de lucru, metode de evaluare etc.) în urmărirea obiectivelor educaționale și să utilizeze metode didactice adecvate;
- c. Urmărească dezvoltarea unor abilități și reducerea/eliminarea unor comportamente problematice, să cultive plăcerea de a învăța și angajarea copilului în interacțiuni sociale pozitive;
- d. Încurajeze și să recunoască fiecare realizare a elevilor cu ADHD, valorizând fiecare contribuție la lecție a acestora.

Astfel, este de așteptat ca elevii dintr-o clasă cu copii cu ADHD să:

- a. Înțeleagă cât mai bine dificultățile cu care se confruntă colegii lor cauzate de deficitul de atenție și hiperactivitate (inclusiv în învățare);
- b. Recunoască și să combată actele de discriminare împotriva colegilor cu ADHD;
- c. Colaboreze și să se implice activ în activitățile de învățare alături de elevii cu ADHD (în perechi, în grupe), acordând asistență și recunoscând succesele acestora.

BIBLIOGRAFIE

1. Ivanesei, Mihaela, (2008)-*Tulburarea cu hiperactivitate/deficit de atenție (ADHD) la copil*. Accesat 22 nov. 2018, la adresa <http://www.nordlitera.ro>;
2. Bucun N., Glavan A., *Particularități psihologice ale copiilor cu ADHD*. În: *Univers pedagogic*, 2013, nr. 3 (39), p. 3-13
3. Baicoianu C. M., *Comunicarea verbală a copiilor școlari mici cu ADHD*. Rezumatul tezei de doctorat. București, 2012
4. <https://www.medlife.ro/ziua-mondiala-a-sanatatii-mintale-seminar-salvati-copiii-adhd-intre-ignoranta-si-stigmat>
5. <https://www.formaremedicala.ro/educatie-pacienti/copilul-cu-adhd-hiperactiv-si-neatent-cum-poate-fi-ajutat/>

PLANETA ALBASTRĂ

Profesor Turcu Iuliana, Școala Gimnazială "Vasile Goldiș" Alba Iulia

Terra, „Planeta Albastră”, atât de interesantă și de misterioasă, unicul suport cunoscut al vieții, se găsește într-un moment critic al existenței sale. Activitățile umane, din ce în ce mai intense și mai complexe, exercită o presiune accentuată, fără precedent în trecutul planetei noastre, asupra tuturor învelișurilor terestre: atmosferă (învelișul gazos), hidrosferă (învelișul lichid), litosferă (rocile și relieful terestru), biosferă (plantele, animalele și omul).

Ce știm?

Cele mai importante modificări globale ale mediului, care afectează din ce în ce mai mult viața oamenilor, cuprind fenomene de o amploare nemaiîntâlnită în ultimele mii de ani și sunt legate de o creștere a influenței activității umane asupra planetei. Cunoștințele și datele din ultimele două decenii depășesc cu mult tot ce s-a acumulat în întreaga istorie a științei.

Atenție la ce urmează!

În următoarele pagini, vom prezenta cele mai interesante „momente” ale acestei uluitoare aventuri științifice, în care sunt implicate eforturile cercetătorilor din peste 100 de țări și care vor cuprinde certitudinile și incertitudinile actuale referitoare la:

- efectul de seră și pericolele generate de acest fenomen;
- reducerea stratului protector de ozon și efectele asupra biosferei.

Efectul de seră, o realitate îngrijorătoare!

În trecutul geologic al planetei, clima s-a schimbat permanent și a determinat modificări ale zonelor de vegetație, ale zonelor de faună și ale celor de soluri. În ultimii 1,8 milioane de ani, perioadele glaciare au fost succedate de un climat foarte aspru, extins și în țara noastră, iar perioadele interglaciare au fost urmate de un climat mai călduros, favorabil vieții. Aceste schimbări ale climei s-au produs sub influența factorilor naturali și au avut un ritm lent, comparativ cu schimbările climei din ultimii 59 de ani.

Omul și efectul de seră.

Cauza directă a încălzirii climatice, recunoscută de Națiunile Unite, de Uniunea Europeană și de toate forurile științifice internaționale, o reprezintă omul prin efectele activităților sale de: ardere a combustibililor fosili (cărbune, petrol, gaze naturale), despădurire, poluare, care, în ansamblu, contribuie și la creșterea cantității de CO₂ din atmosferă și la accentuarea efectului de seră. Alături de CO₂, în atmosferă pătrund cantități sporite N₂O, de CH₄.

Previziuni sumbre.

Pentru evoluția viitoare a climei au fost concepute mai multe modele și scenarii climatice, care au în vedere mărirea, în diferite proporții, a concentrației de dioxid de carbon din atmosferă, în următoarea jumătate de secol. În aceste condiții, se prevede o creștere a temperaturilor medii anuale, până în anul 2100, cu 1,5 până la 4,8°C. Ca urmare a încălzirii, se va produce o creștere a evaporației, implicit a cantității de vaporii de apă din atmosferă. În acest fel, modelele climatice estimează o creștere cu 5-15% a cantităților de precipitații sub formă de ploaie.

Consecințele schimbărilor climatice.

Încălzirea climei va fi însoțită și de o schimbare (ale cărei tipare nu sunt încă pe deplin elucidate) a circulației atmosferice, a regimului precipitațiilor. Toate aceste modificări vor influența, cu un oarecare decalaj, dispunerea zonală a vegetației și într-un interval mult mai lung, pe cea a solurilor, având repercursiuni directe și asupra activităților agricole.

Viața pe Terra depinde numai de noi!

“Universul este plin de miracole și de mistere”, spunea Sofocle, iar universul lui “Homo planetarius” este sau ar trebui să fie dominat de rațiunea ce stabilește legături între oamenii planetei. Și ce ne-ar putea uni mai mult decât grija pentru protecția vieții, pentru sănătatea mediului înconjurător.

Orașul-polul conflictului dintre om și mediu.

Pentru ca viața să se desfășoare, aerul, apa, fotosinteza, fluxurile de energie trebuie să existe. „Dacă pe acest pământ ar fi atâtea flori cât poate cuprinde ochiul unui copil, ne-ar fi teamă să mai purtăm războaie”, spunea Goethe. Pentru a avea o planetă cu flori datorate copiilor noștri, trebuie să ne gândim și să acționăm.

Reducerea stratului de ozon.

Cât mai stăm la soare?

În mod normal, moleculele de ozon se formează și se distrug în stratosferă în mod constant, orice reducere naturală a nivelului de ozon fiind urmată de o refacere. În ultimii ani, cantitatea de ozon distrusă a fost mai mare decât cea refăcută, astfel că nivelul de ozon din stratosferă a început să scadă în mod dramatic.

Există numeroase substanțe care contribuie la deteriorarea stratului de ozon, cele mai nocive în acest sens fiind CFC-urile (cloro-fluoro-carburile) și halonii (care conțin brom).

CFC-urile erau considerate, în urmă cu 50 de ani, substanțe-minune: erau stabile, nu erau toxice sau inflamabile, erau ușor de produs și aveau multiple întrebuințări. CFC-urile sunt folosite la fabricarea frigiderelor (ca agenți de răcire), spray-urilor, spumei cu care se sting incendiile, instalațiilor de aer condiționat sau ca solvent de curățire în fabricile de circuite electronice. Caracteristica lor principală este aceea că nu sunt ușor degradabile, ele persistă în atmosferă între 20 și 150 de ani, putând fi transportate de vânt în stratosferă.

Găuri în stratul de ozon

Moleculele de CFC și halonii trec în atmosfera înaltă, unde nivelul UV este în mod obișnuit ridicat. Aceste radiații contribuie la separarea atomilor de clor din moleculele de CFC și a celor de brom din haloni. Odată eliberate, moleculele de clor și de brom sunt capabile să distrugă continuu

moleculele de ozon. Un atom de clor sau de brom poate distruge până la 100.000 de molecule de ozon mult mai rapid decât capacitatea de refacere naturală a ozonului.

Din ce în ce mai puțin ozon.

Primele asemenea „găuri în stratul de ozon” au fost identificate deasupra teritoriilor arctice și antarctice, cu precădere în timpul primăverilor din cele două emisfere, pe la jumătatea anilor '80. Deasupra Antarcticii, specialiștii au pus în evidență reduceri în stratul de ozon de până la 50-60%, îndeosebi între altitudinile de 12 și 20 km. În 1985, deasupra Canadei a fost pusă în evidență existența unei găuri în stratul de ozon, fisură care apare îndeosebi în timpul primăverilor polare, putând să persiste 2-3 luni. Rarefiere stratului de ozon atingea, în anul 2001, deasupra Antarcticii, o suprafață de 28 de milioane km².

Erupțiile vulcanice puternice, cum au fost cele ale vulcanilor Mount Saint Helenes și Pinatubo, au un efect indirect asupra scăderii nivelului de ozon din stratosferă, din cauza cantităților mari și eterogene de aerosoli care pătrund în stratosferă și conduc la creșterea eficienței clorului în distrugerea atomilor de ozon. O reducere cu 1% a concentrației de ozon din atmosfera înaltă determină: o creștere cu 2% a cantității de radiații UV care ajunge pe Terra, generând o creștere cu 3% a cazurilor de cancer de piele și o creștere a mortalității cauzate de afecțiuni maligne ale pielii.

De ce e rău fără ozon?

Studiile efectuate de specialiști au demonstrat că expunerea prea îndelungată la radiații UV scade imunitatea organismului la substanțele care pătrund în corp prin piele și produce o serie de afecțiuni ale ochilor, în special cataracta, deteriorarea corneei și a retinei. De aceea, este recomandată evitarea expunerii prelungite la Soare, în special între anumite ore. De asemenea, este afectată și creșterea plantelor terestre și a culturilor agricole, precum și viața acvatică (scade populația piscicolă și producția de fitoplancton). În ultimii 40 de ani s-a constatat o creștere a frecvenței bolilor maligne ale pielii (cancer), rata de creștere fiind în prezent de 10 ori mai mare decât în 1950, cele mai afectate fiind persoanele care locuiesc la latitudini ridicate în cuvele două emisfere.

La nivel mondial, există o serie de protocoale pentru protecția stratului de ozon prin reducerea emisiilor de substanțe periculoase. Acestea au contribuit semnificativ la reducerea producerii și utilizării substanțelor care deteriorează stratul de ozon în numeroase țări.

Bibliografie:

1. Gheorghe Vasaru, „Mic dicționar ecologic”, București, Editura Dacia 2006;
2. Laura Howell, „Noțiuni despre vreme și climă”, Editura Aquila, 1993;
3. Virginia Ciubotaru, Ana Maria Socolescu, „Priorități ale managementului de mediu”, Editura Meteor Press, 2006.

DUMNEZEU IUBEȘTE PLANTELE ȘI PĂMÂNTUL

Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

Motto: Și a zis Dumnezeu „Iată vă dau vouă toată iarba dăătoare de sămânță pe fața ntregului pământ, și tot pomul purtător de rod cu sămânță pe pom într'nsul; acesta vă vor fi vouă spre hrană” (Facerea 1;29)

Toți am văzut cum arată o floare, dar câți am simțit taina ei? Petalele ei sunt atât de delicate, învăluite într-o mantie colorată încât întrec frumusețea curcubeului, ademenindu-ți privirile prin culorile atât de vii, atât de frumoase și prin parfumul lor care de multe ori nu poate fi descris în cuvinte.

Să ne amintim și de ghiociei cei smeriți care își pleacă capul, în fiecare primăvara, sfidând parcă cu oarecare trufie puterea iernii care vrea să mai rămână, florile ce mereu privesc spre

Împărăția veșnică: să ne amintim mereu cuvintele adevărate ale Mântuitorului: "Luați seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc, dar v'o spun Eu vouă că nici Solomon, în toată slava lui, nu s'a îmbrăcat ca unul din ei!" (Matei, 6, 28-29).

Dintr-o bunătate fără vreo urmă de egoism, care parcă merge spre o lege a firii, florile își oferă polenul spre hrană albinelor, ilustrând o extraordinară și strânsă armonie, parcă de când lumea între regnul vegetal și animal, o relație bazată pe viață, o bunătate ce oamenii o ignoră de multe ori, deși este mai mereu la îndemâna lor, iar din cauza răutății și egoismului riscăm nu doar moartea sufletească a celor care depind de noi, ci chiar propria noastră moarte sufletească.

O floare nu poartă ură celui ce a rupt-o, nu se poate răzbuna, din contră, în tăcere, clipă de clipă își așteaptă ca un dat destinul parcă pentru care a fost creată, ofilirea, și, după ce frumusețea dispare, după ce a încântat sufletul și mirosul celor din jur, părăsește această lume lăsând locul altora. Și cum oare în această atmosferă nu putem pomeni de măslin, cunoscut în ebraică ca „Zavit”, în franceză „Olivier”, denumirea științifică *Olea europea*, care este simbolul dreptcredinciosului. Este planta care se bucura de apreciere în antichitate ajungând până la venerație. La vechii greci, era un simbol al păcii și bunăstării. În Țara Sfântă, Măslinul putea fi întâlnit pretutindeni; spre șesurile Șaronului, pe coastele joase ale Hebronului, în Bethleem, unde s-a născut Iisus Hristos. Măslinul (fig.1) poate însemna speranță, înnoire și iertare;

Fig.1

„Și porumbelul s-a întors la el spre seară; și iată, avea în cioc o ramură verde de măslin. Atunci a recunoscut Noe că apele se scurseseră de pe fața pământului.” (V.T. Facerea 8;11, BVA, pag.30). Măslinul poate însemna modestie și chibzuință, într-un cuvânt umilință, în sensul cel mai adânc al cuvântului. S-au dus cândva copacii să-și ungă un rege. Și i-au zis măslinului; Domnește peste noi! Dar măslinul le-a răspuns; Oare mi voi lăsa eu grăsimea cu care oamenii îl preamăresc pe Dumnezeu, ca să mă duc să domnesc peste copaci? (V.T. Judecătorii 9;8-9, BVA, pag 285). Și, într-adevăr, cu untdelemnul de Măslin, oamenii îl preamăresc pe Dumnezeu. Dumnezeu însuși tâlcuiește numele profetului Ieremia; ”Măslin frumos, cu umbre moi pe chip” așa ți-a numit Domnul numele. (V.T.Ieremia 11;16, BVA, pag.984). Therion, animalul feroce, uriaș și monstruos care simbolizează forța brută pe care Dumnezeu o stăpânește prin puterea Lui, dar pe care omul nu o poate îmblânzi și pe care traducătorii l-au identificat cu hipopotamul, ”doarme pe sub feluri și feluri de copaci, pe lângă păpușuri și trestii și rogoz. (V.T., Iov 40;21, BVA, pag.611). În alt context are semnificație morală ; „Oare papura crește fără baltă și rogozul fără umezeală? Pe când încă este în floare și nu este tăiat, el se usucă (fig.2), mai înainte de orice buruiănă.

Fig.2

Tot așa se întâmplă cu toți aceia care uită de Dumnezeu și așa se vestejește nădejdea celui nelegiuit. (V.T.,Iov 8;11-13, IBM, Pag.539).

Apoi printre prinoasele pe care Dumnezeu le cere, prin mijlocirea lui Moise, din partea fiilor lui Israel este și „lemnul de salcâm,” (V.T., Ieșirea 25;5, BVA, pag.105). Și salcâmul este, prin urmare un arbore binecuvântat (Fig.3), apoi D-zeu grăiește către Moise „Chivotul mărturiei îl vei

face din lemn de salcâm”, iar pentru pâinile–ofrandă, Dumnezeu cere „o masă din lemn de salcâm”. Dar și „altarul tămâierii” este făcut din lemn de salcâm (V.T., Ieșirea 30;1, BVA, paf.112).

Fig.3

Salcâmul este întâlnit în construcția lăcașelor de cult și a diverselor obiecte și este la fel de prețios ca aurul, argintul și arama.

Dar nu trebuie să uităm nici scorțișoara (fig.4), în ebraică „Qinamon” intră cu alte plante în alcătuirea untdelemnului pentru ungerea sfântă, preparat așa cum Domnul îl sfătuiește pe Moise; Vei lua mirodenii, cinci sute de sicli de smirnă; pe jumătate, adică două sute cincizeci de sicli, scorțișoară binemirositoare; două sute cincizeci de sicli, trestie binemirositoare; casie cinci sute de sicli – socotiți după siclul sfânt – precum și un hin de untdelemn de măsline. Din ele vei face untdelemn pentru ungere sfântă, mir înmiresmat după meșteșugul făcătorilor de aromate; acesta va fi untdelemnul pentru ungere sfântă.” (V.T., Ieșirea 30; 23-25).

Fig .4

Altă plantă întâlnită și apreciată de fiii lui Israel este prazul, cunoscut ca și „ceapă blândă”, în ebraică „Ehatsie”, cu denumirea științifică *Allium porrum*, din familia Alliaceae, ordinul Asparagales. Când aceștia încep să sufere de foame în drum către pământul făgăduit de Dumnezeu părinților lor, își aduc aminte de hrana gustoasă de care se bucurau în Egipt; ”Că iată, ne aducem aminte...., și de castraveți și pepeni și de ceapă și de praz și usturoi.” (V.T., Numerele 11;5) (Fig.5).

Fig.5.

Era utilizat și apreciat și de alte popoare ale Antichității. Din papirusurile egiptene aflăm că faraonul Keops a recompensat un medic al timpului care l-a scăpat de o boală urinară cu....,100 de legături de praz”. De asemenea și Hipocrate i-a stabilit efectele pentru diverse afecțiuni printre care: expectorante, emoliente. Și împăratul roman Nero care se considera un mare artist folosea prazul pentru curățirea corzilor vocale.

Vedem astfel din cele expuse mai sus dragostea Creatorului pentru frumos și mai ales pentru diversitatea de plante cărora le dă mereu o întrebuințare și care constituie mereu un exemplu și un îndemn în care se folosește viața.

Bibliografie selectivă

1.Bojor O., Ghidul plantelor medicinale și aromatice de la A la Z, Ed.Fiat Lux, București, 2003

- 2.Borza, AL., Dicționar etno-botanic, Ed.Academiei, București, 1968.
- 3.Chancellor, P.M., Handbook of the Bach Flower Remedies, C.W. Daniel Co.Ltd, 1985
- 4.Ciocârlan V., Flora ilustrată a României, ed.II, Ed.Ceres, București, 2000
- 5.Duke JA., Medicinal Herbs, CRC PressLLC, USA, 2001
6. Marin N., Plantele și animalele întâlnite în Sf. Scriptură, Revista Mitropoliei Olteniei, nr.2, Craiova, 1991
- 7.Negoită I., Plantele amintite în Biblie, Tipografia Carpați, București, 1941
- 8.Pârvu C-tin ,Universul plantelor, Ed. Enciclopedică, București , 2000
- 9.www.wikipedia.ro
- 10.www .google.com

CONCEPȚIA DE JOC ȘI ANTRENAMENT LA NIVELUL FOTBALULUI NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL

Prof. Oancea Doru, Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș

Concepția de joc și antrenament, reprezintă cerințe de bază în conformitate cu care se desfășoară întreaga activitate specifică și nespecifică a unor echipe. Orice echipă națională sau de club are o concepție de antrenament și implicit de joc specifică, în general fotbalului și condițiilor particulare, în special.

A. Concepția de joc

1. Internaționala în conținut

a) Particularități strategice deosebite:

- fizice;
- tehnice;
- tactice;
- psiho-sociale.

2. Naționala în formă

b) Particularități specifice deosebite de:

- climă;
- rasă;
- alimentație;
- tradiții.

3. Specificul unui club, echipă, antrenor, jucător

- club-antrenori;
- echipe-jucători.

Caracteristici ale concepției de joc pe plan internațional pentru atac:

- aranjament total în faza de contraatac, viteză, forță, precizie
- apariția în sprijinul atacanților, a jucătorilor din apărare, în special a fundașilor laterali;
- în cazul unei concepții de joc foarte bine organizate, apariția fundașilor centrali în atac este foarte frecventă.

Caracteristici ale concepției de joc pe plan internațional pentru apărare:

- spiritul de sacrificiu al jucătorilor indiferent dacă sunt fundași, mijlocași sau atacanți, în faza de apărare;
- replierea rapidă în apărare;
- marcajul „om la om”, „în zonă” sau „combinat”, creează în principal superioritate numerică în faza de apărare.

Orice echipă cu pretenții, care se respectă, care are un joc bine organizat, ordonat, posedă o concepție de joc proprie, bine pusă la punct și o disciplină tactică care este cheia obținerii marilor performanțe.

B. Caracteristici ale concepției de antrenament

În fotbalul de mare performanță, antrenamentul este extrem de important dar fără o strânsă colaborare între jucător–antrenor, o seriozitate și un respect deplin din partea ambelor părți nu se poate ajunge la mari performanțe. Antrenamentul modern de fotbal este un proces complex în care sunt angrenați începând de la tehnicieni, jucători, medici, până la conducătorii de club, sponsori, etc. În concluzie concepția de joc și antrenament reprezintă cheia succesului în jocul fiecărei echipe, iar în cadrul concepției de antrenament, metodele, mijloacele și principiile prin care se realizează duc la perfecționarea concepției de joc.

Contribuții în procesul de pregătire – formare a (jucătorului), compartimentul defensiv

Nivelul ridicat al evoluției jucătorilor din compartimentul defensiv poate fi obținut numai în urma unei activități ordonate și bine planificate și concepute științific. În acest sens trebuie abordată ideea modelului și pregătire a fundașilor privind toți factorii antrenamentului.

A. Pregătirea fizică

Mijloacele selecționate și folosite în procesul de antrenament, în vederea dezvoltării calităților motrice, la cerințele actuale trebuie să asigure:

- formarea tipului constituțional viguros, abil și agresiv;
- prelucrarea cu caracter general a musculaturii;
- formarea deprinderilor de mișcare, în regim de îndemânare și echilibru instabil;
- dezvoltarea mobilității, supleței, îndemnării;
- dezvoltarea forței de lovire a mingii cu piciorul și capul;
- dezvoltarea forței corporale în lupta cu adversarul;
- dezvoltarea calităților motrice combinate cu procedee tehnice și acțiuni tehnico-tactice.

Fotbalul de performanță impune realizarea permanentă a unor parametri superiori privind:

- a) duranța;
- b) rezistența la condiții de viteză;
- c) viteza în regim de forță.

B. Pregătirea tehnică

Pregătirea tehnică trebuie îmbunătățită prin:

- antrenamente individuale care să urmărească realizarea modelelor de joc individuale, ținându-se cont de calitățile și deficiențele fiecărui jucător;
- folosirea pentru pregătirea tehnică a exercițiilor în doi, trei jucători și pe grupe (baza jocului modern);
- folosirea antrenamentului colectiv pentru reglajul tehnic al echipei – o tehnică de joc care stă la baza concepției de joc a echipei;
- transmiterea mingii în timp util și precis;
- protejarea mingii;
- concentrare și eficiență în fazele de apărare.

C. Pregătirea tactică

- îmbunătățirea și perfecționarea tacticii de apărare și atac;
- folosirea jocurilor cu număr redus de jucători, stabilindu-se tema individual pentru fiecare jucător;

- alcătuirea unor exerciții care să vizeze perfecționarea unor elemente fundamentale ale jucătorului în apărare, cum ar fi: transmiterea paselor, demarcarea oportună, marcajul în zonă, crearea unor poziții cât mai favorabile pentru parteneri;
- stabilirea și repetarea până la automatizare a unor scheme și manevre tactice, atât în timpul desfășurării jocului cât și la fazele fixe în apărare și atac.

D. Pregătirea psihologică

Trebuie să-și aducă o importantă contribuție în realizarea unor rezultate superioare, urmărindu-se:

- starea de spirit a jucătorului;
- relațiile dintre jucători și a acestora cu membrii clubului;
- care sunt viciile mari ale unui jucător;
- ce interes manifestă jucătorul pentru continua autodepășire;
- mobilizarea și participarea jucătorului la realizarea obiectivelor de performanță ale echipei.

E. Pregătirea teoretică

Trebuie să contribuie la conștientizarea jucătorilor și la procesul de intelectualizare a fiecăruia, astfel ca ei să cunoască bine problematica vastă a fotbalului de performanță, din care amintim:

- aspecte de igienă și refacere
- condițiile unei alimentații raționale;
- regim optim de viață al jucătorilor;
- importanța antrenamentului individualizat și individual (cu și fără antrenor);
- cunoașterea și interpretarea corectă a regulamentului de joc.